ИНТЕРВЮ Проф. Людмил Георгиев за сблъсъка на религиите 11

СТРЕЛБА Убиха шефката на кабинета на пазарджишкия кмет 4

МУТАНТИ ЕП гласува правото на отказ от ГМО 6

СТРАХОВЕ Орбан поиска ЕС да спре имиграцията 8

7

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

70 cm.

www.duma.bg

СРЯДА 14 ЯНУАРИ 2015 ГОДИНА/24 БРОЙ 9 (7010)

Миков призова за протест срещу спрените влакове

В петък недоволството си ще изразят жителите на Мездра, а в събота - на Горна Оряховица и Карлово

Председателят на БСП Михаил Миков призова вчера членовете и симпатизантите на левицата да се включат в протестите, които се организират в страната заради спирането на 38 влака. Той е категоричен, че безумното унищожаване на държавните железници трябва да спре.

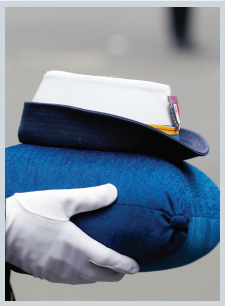
Съкращаването на композициите предизвика недоволството на граждани и железничари в десетки градове на страната. "След като габровци бяха лишени от тунела под Шипка, "логично" следва да бъдат лишени и от жп транспорт. Реформите в БДЖ засягат три от четирите общини в областта", се казва в позиция на депутата от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Кирил Добрев. В петък на протест излизат жителите на Мездра, а в събота - на Горна Оряховица и Карлово.

По настояване на БСП председателят на транспортната комисия в НС Гроздан Караджов свика спешно заседание на членовете й днес заради кризата в БДЖ.

3

За пръв път чуждо издание - българският вестник "Русия днес-Россия сегодня", получи вчера Държавна премия на правителството на Руската федерация. Отличието се връчва за принос към разпространението на руския език и културата зад граница. Наградата беше връчена от премиера на Русия Дмитрий Медведев на издателите на вестника д-р Светлана Шаренкова и проф. Димитър Иванов

Послеслов за атентата в Париж

14-15

Вход свободен за кинопанорама, посветена на 70 години от Победата

17

Пиронкова на 1/4-финал в Сидни след 13-и пореден успех

23

НЯКОЛКО ДУМИ

Таня ДЖАДЖЕВА

ЗА ГНУСОТИЯТА НА БЕЗПАМЕТСТВОТО

Помните ли с какви променени лица всевъзможни самозванци с неистов блясък в погледа през декември се скъсваха да интерпретират загадката с изчезването на Петко Сертов. Изредиха се от Григор Лилов и Стефан Гамизов през Михнева, Босия, Антон Тодоров, Алексей Петров, Патрашкова (извиняваме се на пропуснатите абонирани да стават за смях) до непреодолимите бивши секретари на МВР, неминуемо самоличащи се все като експерти по национална сигурност. Не ни се размина нито Атанас Атанасов, нито Еманоил Йорданов.

Кой ти помни толкова дълго... Щом безпаметството е белег №1 на журналистиката, няма как тя да възпита паметлива публика. И двете страни май са доволни от взаимоотношенията в стил "Зрелище дай и не го мисли".

Ама каквото и да се изпрказва, докато Сертов бе в неизвестност, вихрещата се от два дни вакханалия излиза отвъд всякакви норми. Подминаваме простотиите за съпругата, за любовницата, карикатурите и пошлите тлъсти заглавия. Одиозната гнусотия, обаче, която връткат явно по нечия поръчка хора, имащи се за смели репортери, няма подминаване. Сертов трябвало да плати на МВР разходите по издирването му. Стотици хиляди струвало то, разиграваал бил цялата държава, безотговорно било, излишни проблеми на страната бил създал, пък нищо му нямало.

Така ли? Кой каза, че нищо му няма? Кой каза, че всъщност нищо не се е случило?

Стр. 2

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95583 ⇧ USD: 1.66002 ⇧ GBR: 2.51813 ⇧ CHF: 1.62850

www.duma.bg
ДУМА СРЯДА 14 ЯНУАРИ 2015

Инвазия на американски, британски и натовски шефове у нас

Джон Кери и Даниел Митов обсъждат енергийната независимост на България

За по-малко от месец четирима високопоставени представители на Великобритания, САЩ и НАТО ще посетят България. Това са външният министър на Англия Филип Хамънд, държавният секретар на САЩ Джон Кери и неговата заместничка Виктория Нюланд, а в края на януари пристига и шефът на НАТО Йенс Столтенберг.

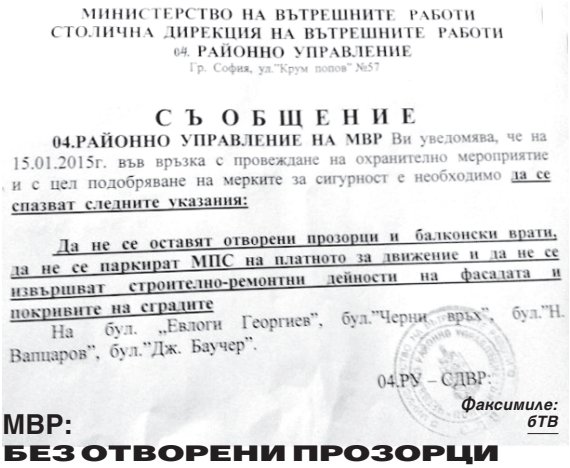
Българските домакини на Кери и заместничката му дълго пазеха в тайна темите, по които той ще разговаря с управляващите у нас. От Държавния департамент обявиха, че на срещата ще се обсъжда проучването за шистов газ у нас, бежанците и "енергийната независимост" на България.

Първи у нас днес каца външният министър на Великобритания Филип Хамънд. Той ще обсъди с българския си колега Даниел Митов състоянието на двустранните отношения и перспективите за тяхното разширяване. А също така сътрудничеството в рамките на Европейския съюз в контекста на кризата в Украйна. В разговорите ще бъдат включени реформите на ЕС, борбата с тероризма, общата външна политика на съюза и регионалната сигурност. След това Хамънд ще се срещне и с премиера Бойко Борисов и президента Росен Плевнелиев.

Вече са предприети специални мерки за сигурност във връзка с утрешното посещение на държавния секретар на САЩ Джон Кери. За визитата му научихме, след като Даниел Митов прошепна на ухото на Бойко Борисов в началото на първото заседание на правителството за тази година, че държавният секретар ще пристигне, но го моли да си остане между тях. Кери и Митов ще се срещнат в 13,30 часа в МВнР, но на съвместното изявление след това ще се допускат само фотографи. В центъра на разговорите ще бъде "енергийната независимост на страната".

Кери ще бъде посрещнат от неговата заместничка Виктория Нюланд, която ще кацне у нас от Букурещ малко преди пристигането на държавния секретар на САЩ. От София двамата ще излетят за Париж. Нюланд нашумя в началото на 2014-а, когато изтече запис в интернет с нейни думи, като прочута стана репликата "Майната му на ЕС" ("Fuck the EU"), която тя изрича в разговор с посланика на САЩ в Украйна в разгара на събитията на Майдана в Киев.

По неофициална информация до края на месеца у нас ще стъпи и генералният секретар на НАТО Йенс Столтенберг. Все още няма официално потвърждение на точната дата на посещението. Вероятно ще разговаря за ангажимента, който държавата пое на срещата на върха на Алианса да увеличава постепенно военния си бюджет до 2% от БВП - ангажимент, който не беше спазен в бюджета за тази година.

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
04. РАЙОННО УПРАВЛЕНИЕ
Гр. София, ул."Крум попов" №57

СЪОБЩЕНИЕ

04.РАЙОННО УПРАВЛЕНИЕ НА МВР Ви уведомява, че на 15.01.2015г. във връзка с провеждане на охранително мероприятие и с цел подобряване на мерките за сигурност е необходимо да се спазват следните указания:

Да не се оставят отворени прозорци и балконски врати, да не се паркират МПС на платното за движение и да не се извършват строително-ремонтни дейности на фасадата и покривите на сградите

На бул. „Евлоги Георгиев", бул."Черни връх", бул."Н. Вапцаров", бул."Дж. Баучер".

04.РУ – СДВР:

Факсимиле: бТВ

МВР: БЕЗ ОТВОРЕНИ ПРОЗОРЦИ ПО ПЪТЯ НА КЕРИ

В пощенските кутии на живеещите в районите, покрай които ще мине кортежът на американския държавен секретар Джон Кери, са пуснати бележки с инструкции. В тях се дава указание да не се оставят отворени прозорци и балконски врати на 15 януари. Според МВР това са част от мерките за сигурност по време на посещението му. Вътрешното министерство забранява също паркирането на автомобили на платното, по което ще мине кортежът, и строително-ремонтните дейности по фасадите и покривите на сградите. Бележки с напътствия са пуснати в пощите на кооперациите по булевардите "Евлоги Георгиев", "Черни връх", "Никола Вапцаров" и "Джеймс Баучер".

Кандидатите за шеф на ВКС Павлина Панова и Лозан Панов представиха концепциите си за управление на съда

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ИЗСЛУШАХА КАНДИДАТИТЕ ЗА ШЕФ НА ВКС

Три часа продължи финалното изслушване пред ВСС на кандидатите за председател на Върховния касационен съд вчера. За поста се борят зам.-председателката на ВКС Павлина Панова и съдията от ВАС Лозан Панов. Окончателният избор за шеф на ВКС членовете на Висшия съдебен съвет ще направят на 29 януари.

Кандидатите бяха провокирани и с въпроси около ситуацията в СГС. Панова смята за недопустимо ръководството на един съд да общува със съдиите само със заповеди. Според нея при повече проверки проблемите са щели да излязат по-рано. Панов припомни, че апелативният съд не е проверявал СГС и посочи, че е трябвало да се реагира по-рано на проблемите със случайното разпределение на делата. Панова заяви, че делата за корупция трябва да се насрочват приоритетно, защото свидетелите често се отмятат от показанията, дадени по време на разследването. Тя посочи още, че преди да придобият статут на несменяемост, на младите магистрати трябва да се дават препоръки, за да преодолеят пропуските в работата си. Опонентът ѝ настоява за ясни правила и критерии за преместването на магистратите и смята, че трябва да има конкурс за външни назначения само до окръжно ниво.

ГЕРБ прави фонд за субсидиране на НПО

Трябва да бъде създаден фонд, от който да се отпускат субсидии за неправителствени граждански организации. Това заяви правосъдният министър Христо Иванов при обсъждането на промените в Закона за НПО.

"Акцент в промените е създаването на Фонд за подкрепа развитието на гражданските организации, който няма да бъде създаван като нова администрация, а да бъде регламентиран като целева субсидия, предвиждана ежегодно в държавния бюджет", каза Иванов. Според него така държавата щяла да използва ресурсите на НПО-та, които да предлагат социални услуги. По думите му не субсидирането от държавата на НПО-та е важният въпрос, а че фондът ще се използва като инструмент на държавата.

"В България, в българския публичен сектор не се мисли достатъчно дълго. Дългото мислене с различни секторни политики се случва именно в гражданския сектор", констатира Иванов.

Създава се Съвет за развитие на гражданското общество, който ще включва равен брой представители на гражданските организации и представители на държавните институции, обяви другите промени в Закона за НПО правосъдният министър.

Срещу подготвяния от ведомството проект се обяви в края на миналата година БСК. В свое становище Стопанската камара предупреди, че съветът само формално играе ролята на коректив и че на практика ще облагодетелства определени граждански организации.

Независимостта на гражданския сектор не изключва публично финансиране по концептуални въпроси, подкрепи колегата си Иванов по време на дискусията вицепремиерът Томислав Дончев. Според него, за да е силен гражданския сектор, не трябвало да има отношения с държавата, но това не изключвало държавата да се грижи за НПО-та.

ВЕСЕЛИН ВУЧКОВ: АБСУРД Е ДА СЕ ТВЪРДИ, ЧЕ ИЗДИРВАНЕТО НА СЕРТОВ СТРУВА 500 000 ЛВ.

Абсурд е да се твърди, че издирването на Петко Сертов е струвало 500 000 лева, заяви шефът на МВР Веселин Вучков. Бившият шеф на ДАНС беше в неизвестност от 5 декември и бе обявен за издирване чрез Интерпол и Шенгенската информационна система. В понеделник в 1,30 часа обаче Сертов се прибра в България с автомобил, управляван от неговия брат, в който бе и съпругата му Емилия Сертова. Вучков обясни, че освен за издирването с хеликоптер, МВР е направило разход и за командировката на двама висши служители на "Криминална полиция" в Гърция за два дни, за да направят контакт с гръцките служби. Той изтъкна, че не знае колко точно струва хеликоптерът, но е имало едно облитане, с което разходите едва ли достигат половин милион лева. Според него би било най-добре семейството на Сертов да обясни накратко за какво е ставало дума, за да се приключи случаят. "Всички въпроси да се насочват към тях, не толкова към нас. За МВР случаят общо взето дори преди един месец беше приключил", изтъкна министърът.

ЗА ГНУСОТИЯТА НА БЕЗПАМЕТСТВОТО

От стр. 1

Някой разчете ли внимателно малкото, което каза публично Емилия Сертова? "Прибрахме го. Грижим се за него. Ще положим усилия да бъде добре". Прибрахме го?! Не "прибра се, всичко е наред, оставете ни на мира", а "прибрахме го"!

Кое е по-пошло от това да измерваш живот със сестойност на предоставената услуга? Дори на Веселин Вучков, който горе-долу познавайки какво би трябвало да работи, му стана неудобно от плъзналото злословие. Каквото и да се е случило с първия председател на ДАНС, то едва ли е ординерна битова изцепка. Това казват и коментарите на началниците в МВР, стига да има кой да слуша внимателно. Дали тази мистериозна история ще бъде разгадана зависи и от самия Петко, и от кондицията му, и от много други хора. Не от Цветанов. Той, милото олицетворение на лафа за чукчето, може да пласира всякакви активни мероприятия. Те са за публиката и за зрелищата.

Мисля, че това е една от най-добрите операции на главния секретар на МВР, този път нямаше жертви

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ ЕХИДНО ЗА ИЗДИРВАНЕТО НА СЕРТОВ

Миков призова БСП да подкрепят протестите за спасяването на БДЖ

Решението за спирането на влакове нарушава основното европейско правило за свободно придвижване, заяви Петър Мутафчиев

Юлия КУЛИНСКА

БСП призовава своите членове и симпатизанти да се включат в протестите за спасяване на БДЖ. Това заяви на пресконференция вчера председателят на партията Михаил Миков. Той беше категоричен, че безумното унищожаване на държавните железници трябва да спре. По думите на Миков проблемът е част от неолибералната политика, проповядвана и от първото правителство на ГЕРБ, която разглежда държавните железници винаги като губещи. Това е политика, която не държи сметка за това, че държавата предоставя субсидия за БДЖ, защото става въпрос за най-екологичния, най-социалния транспорт, който е вписан и в Бялата книга на Европа и който подлежи на развитие, уточни той.

Заставаме зад справедливите искания на гражданите и настояваме правителството да предприеме бързи и спешни мерки за възстановяване на разписанието и възможността за свободно предвижване на хората, заяви председателят на Съвета по транспорт към НС на БСП Петър Мутафчиев. "Спирането на 38 влака ни дава повод да поискаме извънредно заседание на комисията по транспорт в НС, на което да бъде изслушан министърът на транспорта и ръководството на БДЖ. Призоваваме кабинетът да възстанови разписанието на композициите от 2015 година", обяви той. Решението за спирането на влакове нарушава основното европейско правило на гражданите за свободно предвижване в страната, коментира Мутафчиев. По думите му в много от засегнатите райони превозите са намалени до минимум и всяко действие за допълнително съкращение ще наруши изцяло транспортната система в БДЖ. Това означава, че през целия ден хората няма да могат да пътуват до избраните от тях дестинации чрез железопътния транспорт, предупреди Мутафчиев. Според него един такъв подход говори, че няма ясна визия от страна на железниците как да се повишат приходите, а се търси само съкращаване на разходите. "Ние не можем да приемем в никакъв случай твърдение, че тези превози са нерентабилни. За това се дава държавна субсидия по договор за обществена поръчка за превози, защото именно тези превози са нерентабилни. Ако те бяха рентабилни, нямаше да получават държавна помощ", каза той. Мутафчиев е категоричен, че не приема аргумента, че 40 млн. от общо 180 млн. субсидия ще бъдат предназначени за изплащане на задължения към КФВ и облигационния заем, който е изтеглен от "Товарни превози". Общата субсидия за БДЖ не само не е намалена, но тя е увеличена с 10 млн. през тази година, заключи Петър Мутафчиев.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Заставаме зад справедливите искания на гражданите и настояваме правителството да предприеме бързи и спешни мерки за възстановяване на разписанието на влаковете, категорични са от БСП

СОЦИАЛИСТИТЕ ДАВАТ НА КС ТЕКСТ ОТ ПРАВИЛНИКА НА НС

БСП ще внесе искане до Конституционния съд за провъзгласяване за противоконституционен на текста от правилника на НС, който ограничава свободата на политическото слово, обяви вчера председателят на партията Михаил Миков. Левицата ще продължи да отстоява България да бъде държава на правото, но не само на съдебната власт, а по отношение на всички власти. Не може да бъде държава на правото тази, в която премиерът със свое изявление спира прилагането на един закон", поясни той. БСП ще наблегне през този сезон на средното образование и вече има внесен законопроект за Народната просвета. Миков съобщи, че се предвиждат поредица от срещи с обществеността, кръгли маси по тази тема, които да очертаят и съществените разлики с проекта на ГЕРБ. За нас приоритет е оскъдният държавен ресурс да бъде насочен в общинското и държавното публично достъпно образование", категоричен е лидерът на БСП.

По повод на пенсионната реформа Миков заяви, че основният въпрос е какво икономическо развитие има България, за да осигури повече заетост и какви заплати получават българските граждани, за да има повече отчисления в социалноосигурителните фондове и респективно пенсиите. "Демографският процес очертава много тежка перспектива пред развитието на страната във всички сектори, а оттам и пред така наречената пенсионна реформа. Това, че ще се местят пари от частните в държавните фондове, няма по никакъв начин да доведе до доверие на гражданите в пенсионно-осигурителната система", категоричен бе Миков. Той отново потвърди, че БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ ще бъде опозиция, която поставя алтернативи.

Кирил Добрев: „Реформите" обслужват нечии интереси

Ясно е, че жп транспортът ще бъде заменен от автомобилен, който ще бъде частен, разбира се, по-скъп и ще обслужва нечии икономически интереси. Това написа депутатът от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Кирил Добрев във фейсбук във връзка със спирането на жп линии в област Габрово. "След като габровци бяха лишени от тунела под Шипка, "логично" следва да бъдат лишени и от жп транспорт. "Реформите" в БДЖ засягат 3 от четирите общини в Габровска област, написа депутатът. "Категорично съм против спирането на тези линии, защото, когато една такава дейност се финансира от държавния бюджет, тя освен транспортни има и социални функции", констатира Добрев.

Социалистът припомня, че в областта няма линия, по която дневно да пътуват по-малко от 300 пътници. Твърдението на управляващи политици, че виждате ли бюджетът е недостатъчен "куца", защото през мандата на управление на ГЕРБ бяха закрити над 200 влака, но субсидията от страна на държавата остана същата, т.е. "икономии" вече бяха направени, добавя Добрев.

Подобен подход на вземане на решения на "тъмно", без обсъждане със заинтересованите страни, касаещи намаляването на броя на влаковете, движещи се в областта, е безотговорен, засягащ и ограничаващ правото на всеки един човек на достъп до образование и труд. Той е и предпоставка за възникване на огнища на социално напрежение в населените места и градовете на област Габрово, гласи декларация на ръководството на БСП в областта.

Левицата обсъжда на семинари ТТИП, бежанците и образованието

Юлия ИВАНОВА

БСП планира провеждането на три тематични семинара, посветени на проблемите на Трансатлантическо търговско и инвестиционно партньорство между ЕС и САЩ, на бежанците и на средното образование, съобщи за ДУМА членът на ИБ на левицата и неин говорител Атанас Мерджанов вчера. По думите му това са важни форуми, защото обсъжданите теми трасират както сегашния политически момент, така и перспективата за България за следващите 10 и повече години. Приносът и позицията на БСП по тях са особено значими и важни, категоричен е Мерджанов. Ако ние не се произнесем сега със силата на цялата експертна мощ, с която разполагаме, страната ни и най-вече нейните работещи млади поколения, рискуват да бъдат ощетени, подчерта той. Мерджанов уточни, че семинарите ще бъдат проведени до края на месец февруари. Участие в трите форума ще вземат външни и международни експерти в съответните области и това вече е съгласувано с евродепутатите от БСП.

В петък БСП ще проведе национално съвещание с участието на областните председатели. "Срещата е традиционна и се провежда в началото на всяка година. Имаме много теми за коментар, но основното е да съгласуваме и синхронизираме организационно-политическите действия на централно и регионално ниво в хода на подготовката на предстоящото заседание на 48 конгрес и на местните избори", заключи Мерджанов.

Бойко Великов: ЦЕЛТА НИ Е РАЗШИРЯВАНЕ НА ВЛИЯНИЕТО НА ЛЯВАТА ИДЕЯ

Разширяване на влиянието на БСП и връщане на доверието в партията са водещите мерки за политическо и организационно укрепване, които бяха засегнати по време на проведеното през уикенда във Вършец заседание на ИБ на левицата. Това съобщи зам.-председателят на НС на партията Бойко Великов. Той обяви, че са били поставени проблеми, за чието преодоляване ще се търси промяна в Устава на партията. Искаме в него да залегне субординацията по отношение решенията на НС и ИБ и тяхното значение, насочено към областните и общинските съвети на партията, обясни Великов. На партийния форум е било предложено разширяване на политическия диалог в партията. По думите на Великов се открояват три важни насоки. Първата е свързана с развитие на хоризонталните ни структури, които в някаква степен не отговарят на изискванията на времето, което ще ни даде възможност за разгръщане на експертния потенциал на БСП, поясни Великов. Той е категоричен, че трябва да се промени статутът и да се разшири ролята и значението на сратниците и симпатизантите в партията. Ръководството на БСП ще въведе като свой метод на работа използването на референдумите в партията по местни, регионални и национални въпроси.

IN MEMORIAM

Вчера почина Райко Миков, бащата на председателя на Националния съвет на БСП Михаил Миков. ДУМА изказва искрените си съболезнования на Михаил Миков и семейството му за тежката загуба.

www.duma.bg

Убиха шефката на кабинета на пазарджишкия кмет

Апелативен прокурор веднага заяви, че мотивът на покушението бил личен

Шест куршума бяха изстреляни срещу шефката на кабинета на пазарджишкия кмет Татяна Стоянова, която бе разстреляна на именния си ден в понеделник вечер. Първоначално беше обявено, че версиите за убийството й са три. Като дясна ръка на кмета на града се смята, че може би тя е лобирала за икономическа сделка, която се е провалила. Друга версия гласи, че става дума за политическо убийство. Запознати лансират и трети вариант, според който има личен мотив или любовна история. 33-годишната Стоянова не е била омъжена, но според съседи имала приятел, който я посещавал от време на време. Прокуратурата образува досъдебно производство. Главният секретар на МВР Светлозар Лазаров и неговият заместник проведоха работно съвещание в Пазарджик.

Часове след покушението говорителят на Апелативната прокуратура в Пловдив Николай Божилов обяви, че мотивите са лични. Не може да се отхвърли, но и не може да се работи по категорична версия, че убийството е свързано със служебната дейност на младата жена, заяви той, но не уточни на базата на какво се основава тезата му.

"Версиите в началото, които биха могли да се допускат, са няколко и по всички тях се работи паралелно. Няма водеща засега, която да води разследването в определена посока. Около полунощ приключи първоначалният оглед, тази сутрин екип от разследващи полицаи, експерти и прокуратура продължава огледа в светлата част на денонощието", коментира преди това говорителят на полицията в Пазарджик Мирослав Стоянов.

33-годишната жена се е прибирала от работа, когато неизвестен я простелял от упор в главата. Убиецът е стрелял със заглушител. Според нейни познати жената резервирала маса в местен ресторант, за да отпразнува именния си ден. Убийството е станало в оживен район, но никой не е видял или чул нещо. Разследващите преглеждат записите от три видеокамери, установени в близост до местопрестъплението.

Кметът на Пазарджик Тодор Попов изключва причината за убийството на подчинената му да е нейната работа. Според него Стоянова била "обикновен общински служител с малко по-важни функции", но никога решаващ фактор. Основната й дейност била да координира дейността на всички звена и да отговаря за комуникацията на общината с медиите.

Стоянова ръководела отдел "Канцелария на кмета, връзки с обществеността, протокол и международно сътрудничество" от 2007 г., но в момента изпълнявала и длъжността пиар на общинската служба. По време на мандата на Попов като председател на местния общински съвет тя бе негов пиар.

ИРИНА БОКОВА:

58 милиона деца по света никога не са стъпвали в училище

58 милиона деца по света никога не са стъпвали в училище, а 250 милиона, минали през първоначално формално образование, още не могат да четат и пишат. Това обяви генералният директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова, която бе официалният лектор на възпоменателната лекция в Софийския университет по повод годишнина от смъртта на първия чернокож президент на ЮАР Нелсън Мандела. За нея децата в конфликтните зони, които не се образоват, са потенциални войници.

Генералният директор на ЮНЕСКО припомни, че над 1 млрд. души са в крайна бедност, нямат достъп до образование, здравеопазване, неравенството нараства. Устойчивото развитие е много по-важно от икономическите ползи, то гарантира, че днешният растеж не застрашава този на бъдещите поколения, уверена е Бокова.

"Не" на страха, "да" на свободата на словото, на човешкото достойнство и на правата на човека, категорична бе шефката на ЮНЕСКО. По думите й това е и заветът на Нелсън Мандела, "един от най-великите политици на XX век, борец за свобода, за достойнство, превърнал историята на Южна Африка в един от символите на човешкия копнеж за достойнство".

Мандела ни учеше на саможертва, посочи Бокова, като припомни мечтата на хуманитариста за "нация в цветовете на дъгата". Той се превърна в символ на съпротивата на милиони хора не само в Африка, но и по света, той промени съдбата на много хора по цял свят, категорична бе ръководителката на ЮНЕСКО.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Генералният директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова изнесе в аулата на Софийския университет лекция на тема "Заветът на Нелсън Мандела"

ПУБЛИЧНО НАКАЗАХА КРАДЕЦ ДА ТИЧА С ЛУКАНКИ

На нетрадиционно наказание бе подложен 18-годишен крадец на луканки. Иван Христов бе принуден да тича с по една луканка в ръка из центъра на село Ново Паничарево, община Приморско. В допълнение по време на публичното порицание трябвало да крещи "Повече няма да крада луканки". Автори на наказанието са 37-годишният Росен Евтимов и 39-годишният Георги Тодоров. Преди дни младежът откраднал от Евтимов 15 домашни суджука. Двамата отишли до дома на момчето, извикали го навън и му заповядали да се качи в колата им. Младежът тръгнал с тях доброволно до центъра, където бил публично порицан.

От мъжете са снети писмени сведения, те били писмено предупредени съгласно Закона за МВР.

Арх. БОРИСЛАВ БОРИСОВ:

Паметникът пред НДК трябва да бъде осъвременен, а не съборен

Интервю на Павлета ДАВИДОВА

□ *От години тече дебат около бъдещето на паметника "1300 години България" в София. Какво трябва да се направи, за да изглежда пространството пред НДК подходящо за центъра на европейска столица?*

- Когато има паметник, посветен на подобен повод, 1300 г. от създаването на българската държава, е важно той да бъде поддържан. Дебатът за неговото бъдеще трябва да бъде воден с професионалната колегия и с авторите на проекта. Като автор на проекта проф. Валентин Старчев винаги е изразявал съгласие паметникът да бъде осъвременен, без да бъде събарян. Разбира се, това трябва да бъде направено в контекста на неговото благоустрояване.

Пространството пред НДК може да бъде много по-привлекателно, а паметникът да получи заслужено признание и от онези, които в момента се възмущават на неговия рушащ се вид.

□ *Чия е вината за разрухата на монумента?*

- Може би до известна степен вина има и ръководството на НДК, макар да се съмнявам дали изобщо е имало права и възможности да въздейства за поддръжката на паметника. Основните отговорници обаче са Столичната община и Министерството на културата.

□ *Превърна ли се паметникът в заложник на политическото противопоставяне?*

- За мое голямо съжаление се превърна в политическо противопоставяне и партийно говорене. Измести се същността на дебатите за качествата на творбата, възможностите за изграждане и обновяване на паметника. Същото важи и за Мемориала на загиналите от Първи и Шести пехотен полк във войните, който се предлага на мястото на "1300 г. България". Проект за подобен мемориал вече е одобрен, има разрешение за строеж и избор на място. Направена е първа копка от министрите на културата и отбраната от правителството на Иван Костов през 2000 г. Мястото се намира в Южния парк - втора част, дори в момента там има плоча, на която пише, че мястото е предназначено за Мемориал на Първи и Шести пехотен полк. За съжаление редица министри на отбраната така и не са осигурили необходимите за изграждането средства. Ако този мемориал бе изграден, дебатите за замяната му с паметника "1300 г. България" нямаше да се състои.

□ *Т.е. не е необходимо двата паметника да бъдат противопоставяни?*

- Естествено. Може да бъде обсъдена възможността чрез национален конкурс за художници, скулптори и архитекти да се потърси симбиоза между двата монумента. Може да се потърси решение, което да облагороди пространството, на което се намира монументът, така че въздействието на паметника да бъде много по-добро. Авторът на проекта също говори за преосмисляне на елементите, които са извън скулптурните метални части.

□ *По какъв начин може да се реши създалата се ситуация предвид решението на СОС монументът да бъде демонтиран?*

- Не би било трудно решението да се отмени и да се вземе друго, което не би противопоставяло нашата общественост. За съжаление България превръща всяка тема в противопоставяне комунизъм-антикомунизъм дори тогава, когато няма основания за това. Подобни проблеми могат да бъдат решавани много по-цивилизовано и конвенционално.

□ *Какво смятате да предприемете по въпроса?*

- Наши колеги със световна известност и безупречна професионални качества смятат, че двата монумента не бива да се противопоставят. Подкрепят тезата да не се отива към рушене на нещо, което има своите архитектурно-художествени качества, което се нуждае поскоро от поддръжка и обновяване. Днес в БТА ще дадем и специална пресконференция, посветена на бъдещето на монумента "1300 г. България", на която се надяваме да присъстват акад. Светлин Русев и професори от Художествената академия и културните факултети в София, които да дадат не само професионалното си мнение, но и позицията си като творци и граждани.

www.duma.bg
ДУМА
СРЯДА 14 ЯНУАРИ 2015

По-висока минимална заплата може да намали временно заетите

За пръв път от 23 години декемврийската безработица спада

Аида ПАНИКЯН

Заради увеличаването на минималната заплата възможно е броят на наетите по програми за временна заетост през т.г. да бъде намален. Това прогнозира Асен Ангелов, изпълнителен директор на Агенцията по заетостта (АЗ). За 2015 г. средствата по Националния план за действия по заетостта са около 73 млн. лв. Ангелов заяви, че през първите 3 месеца на годината на годината не очаква рязък спад на безработицата. За сметка на това той отчете спад на декемврийската безработица - 10,7%, и спад с 0,1 пункта от ноември. Единственият подобен случай бе през декември 2002 г., когато през последните три месеца на годината пилотно започва Националната програма "От социални помощи към осигуряване на заетост".

С над 50 хил. души са намалели безработните от началото на 2014 г., докато в предходната 2013 г. намалението е било с около 5500 души, припомни Ангелов. Той коментира, че тези резултати са постигнати въпреки силно ограничените средства за временна заетост, защото през 2014 г. около 37 хил. души помалко са наети на работа по мерки и програми, финансирани от национални и европейски средства. В сравнение с декември 2013 г. безработните над 50 г. намаляват с 6580 души. Необходимо е да бъде използван потенциалът на тези хора, категоричен е Ангелов. След анализ на местните пазари на труда в различните региони бюрата по труда ще насочат усилията си за справяне с безработицата в зависимост от конкретното им икономическо състояние. Подобен подход не е прилаган досега, заяви Ангелов. Докато временно наетите намаляват, увеличава се броят на хората, намерили работа чрез бюрата по труда в реалния сектор. Те са над 188 хил. души, което е с 21 хил. повече от 2013 г. Делът на някои от рисковите групи остава висок - продължително безработните, безработните над 50 г. и безработните с увреждания. Работата на АЗ през т.г. ще бъде насочена към тези групи, заяви Ангелов.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Леко е спаднала безработицата сред хората над 50 г., но ако не бъдат взети адекватни мерки, тя отново може да се увеличи

КАКВИ РАБОТНИЦИ СЕ ТЪРСЯТ

В бюрата по труда най-много са обявите от работодатели, които търсят продавачи и посредници в търговията и продажбите - 14 758 места. На второ място са работниците в шивашкото и текстилното производство - 14 074 места. За преподаватели в начално, основно и средно образование през годината са обявявани 12 832 места. Местата, за лекари, медицински сестри, акушери, санитари са общо 4912. През 2014 г. АЗ отчита най-големия ръст на заявените в реалния сектор работни места в бюрата по труда от началото на кризата - 160 989. Броят им надвишава стойностите за 2009 г. и преди кризата.

НАД 46 000 СЕМЕЙСТВА ПОЛУЧИХА ПО 250 ЛЕВА ПОМОЩ ЗА ПЪРВОКЛАСНИЦИ

На 46 325 семейства за 47 094 деца е отпусната целева помощ за първокласници. Общата сума на помощта е 11 773 500 лв. ДУМА припомня, че правителството на Орешарски увеличи със 100 лв. помощта, която от 2008 г. бе 150 лв.

За учебната 2014-15 г. са подадени 46 785 молби, отказите са 468. Причината е, че кандидатите не са отговаряли на доходния критерий, а 67 деца от 62 семейства не са постъпили в училище или от държавно са записани в частно училище и са санкционирани да върнат помощта. Най-много семейства, ползвали помощта, са в София - 4742, област Пловдив - 4626, област Бургас - 3096, област Варна - 3009, уточняват от Агенцията за социално подпомагане.

Право на тази помощ имат семейства, чиито деца са записани за първи път в първи клас на държавно или общинско училище и средномесечният доход на член от семейството за предходните 12 месеца преди подаване на молбата-декларация е по-нисък или равен на 350 лв. Този доходен критерий не важи за деца с трайни увреждания, деца с един жив родител и деца, настанени в приемни семейства и в семейство на роднини или близки. По този начин в настоящата кампания получиха помощ 1496 деца с трайни увреждания, 306 деца с един жив родител и 494 настанени деца.

За миналата учебна година бяха подадени 48 602 молби и издадени 48 043 заповеди за отпускане на помощта, отнасяща се за 48 845 първокласници. За настоящата учебна година бяха подадени 1817 по-малко молби, издадените заповеди са с 1718 по-малко. Децата, на които е начислена помощта, са с 1751 по-малко.

Лекарите от Спешна помощ искат ясни правила за натовареност

Лекарите от Спешна помощ в Русе искат да има ясни критерии за определяне на натовареността на екипите. Припомняме, че от МЗ обмислят въвеждането на такъв коефициент при определяне на заплатите на медиците, заедно с увеличение 20% на възнагражденията им. Според д-р Недка Дикова, член на УС на Националната асоциация на работещите в Спешна помощ и лекар в Спешна помощ в Русе, до този момент никой от асоциацията не е поканен да участва в работна група за определяне на коефициента за натовареност. "Не знаем какъв е критерият за изработване на този коефициент, как точно ще се определя той, на базата на какво - на време за изпълнение на адреса, от тежестта на адреса, от отдалечеността на екипите. Кой екип е по-натоварен - който се е занимавал два часа с тежка катастрофа или екипите, които през това време са изпълнили 4 или 5 "температурни" адреса. След въвеждането на триаж на адресите и отпадането на по-леките адреси как точно ще бъде формулиран и по кой точно критерий ще бъде направен този коефициент", коментира д-р Дикова.

Медиците не са оптимисти, че ще получат действително 20% увеличение, а по-скоро част от парите ще бъдат спестени.

Москов щял да дава „масивна сума пари" на най-добрите джипита

Министерството на здравеопазването ще приеме национална програма за унифициране на добрите резултати при работата на личните лекари, ще има критерии за оценка и в края на годината 10% от най-добрите джипита ще получат масивна сума пари като бонус. Това каза министърът на здравеопазването д-р Петър Москов. По регистър общопрактикуващите лекари в България са 4700. Според зам.-министър Ваньо Шарков недостигът на общопрактикуващи лекари е свързан с липсата на достатъчно специалисти. Той уточни, че са направени промени в наредбата за специализациите, които премахват административните пречки пред специализантите. Шарков съобщи, че в понеделник е провел среща с директорите на центровете за спешна помощ в страната, на която е било обсъждано заплащането на медиците. С 20% ще бъдат увеличени заплатите в Спешна помощ.

За 2014 г. има 40% увеличение на парите, които НЗОК плаща за лекарства. Има идея НЗОК да не плаща за отделни медикаменти, а за медикаментозното лечение на заболяване, заяви Москов. Той посочи, че в най-богатите страни годишното нарастване е около 5%. По думите на Москов предстои подписването на рамково споразумение с представители на фармацевтичния бизнес за налагането на дългосрочен контрол върху нарастването на разходите за лекарства.

Една от мерките за ограничаване на ръста на разходите в лекарствения сектор е налагането на забрана за увеличение на цените на медикаментите без рецепта през 2015 г., каза Москов. Той обяви, че предишни министри били забравили да наложат такова ограничение и се е получил луфт, в резултат на това всяко хапче за обикновена настинка е поскъпнало с по 10 лв.

СТАРОЗАГОРСКАТА БОЛНИЦА ОСТАВА БЕЗ ОТОПЛЕНИЕ

Старозагорската университетска болница "Проф. Стоян Киркович" остава без отопление. Утре "Овергаз" ще спре подаването на синьо гориво за болницата, стана ясно от писмо на компанията, разпространено до медиите. Спирането на подаването на газ се налага заради натрупани задължения за 210 хиляди лева. От газовото дружество посочват, че през април 2014 година задълженията на болницата са били 130 хиляди лева, а от началото на този отоплителен сезон сметките за текущото потребление също не са изплатени и така дългът е нараснал до 210 хиляди лева. "Овергаз" отказва да кредитира болницата и предупреждава, че след ден ще спре крането за доставка на газ.

Доц. Йовчо Йовчев, временен изпълнителен директор на болницата, каза, че не е получил подобно писмо от дружеството. В понеделник обаче той е изпратил предложение за споразумение цялата дължима сума да се изплати до началото на следващия отоплителен сезон. До края на февруари ще направят и едно авансово плащане. Според кмета на Стара Загора Живко Тодоров общината няма ангажимент към болницата и посочи, че гражданите веднъж си плащат здравни осигуровки, втори път - даньци, и веднъж завинаги трябва да се разбере къде потъват техните пари.

УЧЕНИЦИ ОРГАНИЗИРАТ БЛАГОТВОРИТЕЛНО СЪСТЕЗАНИЕ

Ученици от 12 клас на Софийската математическа гимназия организират в неделя състезание с благотворителна цел, наречено "СМГ - гонка". Предвидени са различни задачи за ума, както и задачи с физическо движение, споделиха организаторите, но запазиха условията в тайна, за да привлекат повече любопитни участници. Събраните средства ще бъдат дарени на дома за сираци "Св. Николай" в село Нови хан. Записването е на отбори по двойки, като се препоръчва поне единият ученик в двойката да е от СМГ.

www.duma.bg

ЕП гласува правото на отказ от ГМО

Новото законодателство влиза в сила тази пролет

Европейският парламент (ЕП) прие ново законодателство, което позволява на европейските държави да ограничат или забранят изцяло отглеждането на генномодифицирани култури (ГМО) на тяхна територия, независимо дали това е позволено на европейско ниво, съобщиха от ЕП.

Новите правила, неофициално договорени между ЕП и съвета през декември, бяха първоначално обсъждани през 2010 година. Дискусията обаче попадна в задънена улица за близо 4 години заради неразбирателство между страните членки, поддържащи и отхвърлящи ГМО, припомня БГНЕС.

"Това споразумение ще осигури по-голяма гъвкавост за държавите членки, които искат да ограничат отглеждането на ГМО култури на своя територия. Освен това ще даде посока на дебата между про- и анти-ГМО страните, който далеч не е приключил", заяви Фредерик Рийс (АЛДЕ, Белгия), която е докладчик по новото законодателство.

"Що се отнася до това какво следва, аз имам доверие на обещанието на председателя на ЕК Жан-Клод Юнкер, че ще засили демократичния процес в областта на ГМО и ще гарантира независимост на научните изследвания", допълни тя. Споразумението беше прието с 480 гласа "за", 159 "против" и 58 "въздържал се".

Новите правила ще позволят на държавите да забранят ГМО на база на провежданата от тях екологична политика, с аргументи, различни от тези на научната оценка на риска на Европейския орган по безопасност на храните (EFSA).

Страните членки ще могат да забраняват ГМО културите и на база на други основания като териториално-селищно устройство и социално-икономическо въздействие, избягване на нежелано присъствие на ГМО в други земеделски продукти и стопанства. Забраните биха могли да включват и групи от ГМО, дефинирани по култура или характерен признак.

Преди такива мерки да бъдат приети от някоя държава, законодателството предвижда процедура, позволяваща на ГМО компаниите да дадат съгласие за подобни ограничения на разрешителните си за продажба. Ако такова съгласие не бъде постигнато, страните биха могли да наложат забраната едностранно.

Царевицата MON810 в момента е единствената ГМО култура, която се отглежда на територията на ЕС. Сортът картофи Amflora беше забранен от Съда на ЕС през 2013 г. след

първоначалната "зелена светлина", дадена от Европейската комисия.

Страните членки трябва също да гарантират, че генетично модифицираните култури не замърсяват други продукти, като особено внимание следва да се обърне на предотвратяването на заразяване на съседни страни, се казва в текста. Новото законодателство ще влезе в сила тази пролет.

ПРОИЗВОДИТЕЛИ ОБЕЗПОКОЕНИ ОТ ЗАКЪСНЯЛОТО ИЗКУПУВАНЕ НА ТЮТЮНА

Късният старт на кампанията по изкупуването на тютюна в Кърджалийска област и влажното време влошиха качеството на суровината, казват производители. В община Кирково 4 търговски дружества купуват тютюна на местните стопани, цената за килограм понякога надхвърля 5,50 лева, предаде БГНЕС.

Първи още преди месец в района се появиха експертите на "Булгартабак - Плевен". Приемни комисии има и от "Табак - Кърджали", "Даймон" и "Сокотаб". Притесненията на хората идват от това, че кампанията е закъсняла, а влажното време е влошило качеството на стоката, посочи зам. областният управител на Кърджали Румен Младенов. Той е разговарял с експертите и получил уверението им, че трудът на хората ще бъде оценен справедливо, както и че комисиите ще бъдат максимално прецизни при окачествяването и остойностяването на тютюна. Стопаните се тревожат, че им се начислява голям процент трета класа и отпадък, коментира още Младенов.

"Държавата подготви нови правила в сектора през новата стопанска година, които да гарантират сигурност на пазара и по-високи доходи на производителите. Преди време, когато се въведе либерализацията на пазара, цените се вдигнаха с 30 на сто", заяви депутатът Цвета Караянчева, която инспектира тютюневия пазар

в Кирковската община. Според нея категорично не може да се говори за връщане на минималните изкупни цени, а държавата правела необходимото за постигане на баланс между всички заинтересовани страни, включително и със законодателни промени.

БАБХ бракува 13 тона негодни храни

Близо 13 тона храни са бракували инспекторите от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) за последния месец, а 14 обекта за производство и търговия са затворени, съобщи директорът на агенцията Пламен Моллов на пресконференция вчера. Липса на етикети, стоки с изтекъл срок на годност и чужди тела в храните - това са най-често срещаните нарушения, които инспекторите констатират. Според Моллов в българските храни може да се намери всичко - от камъчета и буболечки до ножчета и пирони. Девет тона от конфискуваните заради нередности храни са моркови, при които е установено завишено съдържание на пестициди.

"Между 15 септември и 31 декември регулярно са проверявани преди всичко борси, складове, тържища за плодове и зеленчуци и за месо. В този период имаме около 300 сигнала по интернет и около 70 консултации по различни въпроси на потребителите", обясни проф. Моллов. Проверките имат превантивен ефект по повод нелегалния внос и разпространение на храни, за които се избягва плащане на ДДС, а ние имаме проблеми при проследимостта на тези храни, посочи той.

Пламен Моллов подчерта, че за последната година дисциплинарните производства на инспектори от БАБХ са се увеличили два пъти в сравнение с предходната година и са над 24. "Една от пречките при дейността на агенцията е фактът, че инспекторите при нарушение санкционират фирмата, а не лицето, което стои зад нея. Когато се затвори фирмата, въпросното лице отваря друга и продължава дейността си. Това обаче е проблем на Търговския закон, а не на закона за храните", обясни Моллов.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 14 януари 2015 г. се навършват 40 ДНИ без нашата майка, баба и сродница

МАРИЯ КИРИЛОВА ТУЗЛУКОВА

Поклон пред светлата й памет!

БИБИ, ЛИПСВАШ НИ!

Поклонението ще се състои на Централните софийски гробища на 14.01.2015 г. от 12,00 часа, парцел 35.

От семейството

Бизнесът иска намаляване на административната тежест

Министерството на икономиката трябва приоритетно да работи за намаляване на административната тежест и регулациите върху бизнеса. За това е настояло ръководството на Българската стопанска камара (БСК) на среща с министъра на икономиката Божидар Лукарски вчера, съобщиха от организацията.

По думите на заместник-председателя на камарата Камен Колев е необходима промяна в 82 законови акта, които затрудняват бизнеса с излишни регулации. Съществуват над 350 лицензионни, регистрационни и разрешителни режими, които се администрират от общините в нарушение на законодателството и създават предпоставки за корупция, е казал Колев.

От БСК са настояли още да се спазва принципът за разходна ориентираност на таксите по лицензионните и регистрационни режими. БСК е поискала включване на обществените поръчки в електронното правителство и типизиране на документацията за кандидатстване. На срещата е бил засегнат и въпросът за преговорите по споразумението за Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции. Двете страни са се съгласили, че е необходима по-голяма прозрачност в преговорния процес. Министър Лукарски е призовал членовете на БСК да предложат проекти за включване в Плана за инвестиции и растеж на ЕК, известен като план "Юнкер".

ВАС ПРЕКРАТИ ДЕЛОТО ЗА ЛИЦЕНЗА НА КТБ

Върховният административен съд (ВАС) прекрати делото срещу отнемането на лиценза на Корпоративна търговска банка (КТБ).

С определение от вчера тричленен състав на ВАС с председател Таня Вачева и членове Иван Раденков и Соня Янкулова остави без разглеждане жалбите на основните акционери в банката - "Булгериан акуизишън кампани", Бромак" и на двама миноритарни акционери - Орлин Русев и Вера Ахундова.

Според определението акционерите нямат пряк и личен правен интерес да обжалват решението на БНБ за отнемането на лиценза. Определението може да бъде обжалвано в 7-дневен срок пред 5-членен състав на ВАС. То е подписано с особено мнение от съдия Соня Янкулова, според която при установените по делото факти и действащата нормативна уредба жалбоподателите имат право да оспорят решението на БНБ. Съдия Янкулова се позовава и на решение по подобен казус на Съда по правата на човека.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 14 ЯНУАРИ 2015

ОПЕК иска ограничаване на шистовия петрол

Цената на златото достигна тримесечен връх, ценният метал се превърна в инвестиционно убежище

Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) не е в състояние да защитава повече цените на петрола. Това заяви вчера министърът на енергетиката на Обединените арабски емирства Сухейл Фарадж ал-Мазруи, предаде БТА.

На форум в Абу Даби, посветен на петролната индустрия, министърът посочи също, че производството на шистов петрол трябва да бъде под контрол, тъй като този вид петрол подкопава цените и затова добивът му трябва да бъде ограничен. "Не можем да продължаваме подкрепата на цените. Свидетели сме на свръхпроизводство, което се дължи основно на добива на шистов петрол и това трябва да бъде коригирано", добави Сухейл Фарадж ал-Мазруи.

Междувременно цената на петрола сорт Брент спадна под 46 долара за барел вчера, а доларът обнови максималната си стойност спрямо рублата от средата на декември.

Барелът петрол Брент в Лондон поевтиня с 3,25 процента до 45,89 долара, а цената на американския петрол изгуби 2,5% до 44,92 долара.

Петролните котировки достигнаха минимални стойности от есента на 2009 г.

На фона на поевтиняването на петрола руската рубла губи позиции спрямо долара и еврото. В началото на търговете вчера щатската валута обнови максимума си от 17 декември и поскъпна с 1,27 рубли спрямо закриването вчера до 64,44 рубли. Еврото поскъпна с 1,62 рубли до 76,3 рубли.

И вчера златото продължи положителната серия и достигна най-високото си ниво от октомври насам. Възходът бе подпомогнат от търсенето на безопасно място за инвестициите, предизвикано от продължаващия спад при цените на петрола и слабостта в някои пазари на акции, пише Ройтерс.

По-слабите цени на петрола имат тенденция да влияят негативно на цената на златото, тъй като намаляват нуждата от ценния метал като защита срещу воденета от петрола инфлация, но тъй като пазарите на акции са засегнати от спада на цената на петрола и се повишават страховете за икономическото въздействие от това, търсенето на защита даде тласък на метала, като златото се превърна в инвестиционно убежище.

Спотовете върху златото достигнаха до 1 238,81 долара за унция, което е най-високото ниво от 23 октомври, и се търгуваха с 0,3% ръст до 1 237,15 долара за унция към 7:46 лондонско време вчера. Американските фючърси на златото достигнаха 1242 долара, също най-високото ниво от октомври насам.

Въпреки това мнозина не са убедени, че златото ще успее да запази печалбите си през годината. Barclays очаква златото да достигне границата от 1130 долара през тази година, най-ниското ниво на метала от 2010 г.

5 млн. лв. печалба за 2014 г. очакват „Мини Марица-изток"

Годишната равносметка в най-голямото въгледобивно дружество в страната показва, че през изминалата година са добити и реализирани над 27 500 000 тона въглища.

Количеството е преизпълнение с 428 000 тона от разчетите по бизнес плана, съобщават от дружеството.

За безопасното и ефективно водене на минните работи с осигурена устойчивост на рудничните бордове и откоси на насипищата през годината бяха разкрити, транспортирани и насипани над 81 216 000 кубически метра земна маса.

Печалбата, която се очаква за отчетния период, е около 5 млн. лева. Поради липсата на ритмични финансови постъпления инвестиционната програма на дружеството бе изпълнена около 61%. При ремонтната програма процентът на реализация е по-висок и е над 82% от заплануваното за годината.

Въпреки трудностите, с които трябваше да се преборят през годината, миньорите от източномаришкото находище продължиха да доставят ритмично въглища на четирите свои основни контрагенти - топлоелектрическите централи в региона, заявяват още от дружеството.

Общински съветник стана зам.-министър на енергетиката

Премиерът Бойко Борисов е назначил Жечо Станков за заместник-министър на енергетиката, съобщиха от правителствената пресслужба. Жечо Станков е магистър по икономика. Има близо 10-годишен професионален опит в енергетиката, като последователно е участвал в управлението на няколко дружества с дейност в сферата на техническия надзор и изграждането на компресорни станции. Съосновател е на Българска асоциация "Компресиран газ". От 2011 г. е общински съветник в Общинския съвет в Бургас.

ДЕРАЙЛИРА ВАГОН НА ТОВАРЕН ВЛАК

Временно бе прекъснато движението на влаковете вчера между Чумерна и Гаврилово поради дерайлирал вагон на товарен влак, съобщиха от НКЖИ. Причината е дерайлиране на 15-и вагон от 28-вагонна товарна композиция на "ДБ Шенкер" 17 от вагоните са били празни, а 11 пълни с меден концентрат. Дерайлиралият вагон е бил празен.

Бързите влакове от София за Бургас се движеха по обходен маршрут през Тулово - Стара Загора - Зимница, а пътниците от влаковете от Бургас за София, се превозваха с автобуси в участъка Бургас - Шивачево. Аварийните екипи на НКЖИ възстановиха движението по-късно.

100 000 души демонстрираха в Германия в подкрепа на толерантността. Демонстрацията на антиислямското движение ПЕГИДА също събра рекорден брой хора, но все пак в пъти по-малко. Шествията се проведоха в различни градове. Хиляди хора излязоха на улицата в опит да отблъснат нарастващата сила на антиислямските и антибежанските протести, които заплашват да се засилят след терористичните нападения в Париж от миналата седмица

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПА:

В затвори в Украйна цари страх и насилие

Доклад на експерти констатира случаи на излишна употреба на сила от украинската служба за сигурност

Комитетът за превенция на мъченията и нехуманното или унизително отношение към Съвета на Европа публикува доклад за резултатите от последните си посещения в Украйна. В него са констатирани случаите на излишна употреба на сила от страна на Службата за сигурност на Украйна в рамките на спецоперацията, провеждана в източната част на Украйна, предаде РИА Новости. Докладът се състои от три документа. Първият от тях е за периода 9-16 септември 2014 г. и основната му цел е да изследва отношението към затворниците конкретно в две колонии в Харковска област - колонии номер 25 и номер 100. По време на други визити в колония номер 25 делегацията получила твърдения за тежки мъчения на затворниците от страна на надзирателите. "Тревожни са откритията в колониите. Цари атмосфера на страх", гласи документът на комитета, представяйки редица случаи на насилие от страна на надзирателите, както и корупция и експлоатация на затворниците с икономическа цел.

Друга цел на септемврийската мисия бе да се проучи ситуацията с хора, които са били задържани във връзка с АТО (Антитерористичната операция в Източна Украйна). "Що се отнася до АТО, то болшинството от запитаните от делегацията хора се разминаваха в мненията си, че органите на реда са се отнасяли коректно със задържаните", пише в документа. "Получена е информация за излишна употреба на сила от страна на служителите на украинската служба за сигурност по време на задържане на заподозрени, както и сведения за лошо отношение при разпитите, провеждани от тях. Съобщава се, че подобни методи са използвани и от войниците при залавянето на пленници", се казва още в документа.

Оценявайки разследването на събитията през зимата на 2013/2014 на Майдана, комитетът съобщи, че "следователите и прокурорите са предприели редица необходими следствени действия за изясняване на случаите на малтретиране от страна на органите на реда по време на събитията на Майдана". Експертите обръщат внимание на това, че са рядки случаите на жестокости от страна на спецотрядите "Беркут" и вътрешните войски. Украинските власти са критикувани заради неизпълнение на задължението за предоставяне на медицинска помощ на ранените задържани.

Забелязана е интересна закономерност при разследването на редица дела. Въпреки че прокурорите са изисквали да бъде извършена съдебно-медицинска експертиза, нито една от тези процедури не е била изпълнена по време на визитата (т.е. от февруари до септември 2014 г.). Следствените действия също са били забавяни и от отсъствието на необходимите санкции от страна на съда.

Както бе отбелязано в доклада от февруари, един от моментите, предизвикващи най-голямо безпокойство, е това, че голяма част от бойците на "Беркут" и служещите във вътрешните войски на Майдана са били със закрити лица и не са имали идентификационни знаци. "Ситуацията се влошава и от това, че на никой от прокурорите не е бил представен график на дежурствата, което би могло да установи местонахождението на служителите на реда на Майдана в определено време", се казва в документа.

Комитетът констатира, че не е получил необходимите за пълноценното разследване документи, в това число и вътрешните документи от МВР на Украйна, които са били засекретени.

Орбан поиска ЕС да спре имиграцията

Унгарският премиер Виктор Орбан отново открито призова за спирането на имиграцията в Европа. Той призова да се даде остър отговор от страна на Европейския съюз за убийството на 17 души във Франция, което е извършено от деца на имигранти. Орбан направи това изявление пред държавната телевизия в Будапеща след завръщането си от Париж, където участва в "Марша на солидарността".

"Не трябва да се гледа на икономическата имиграция като на нещо полезно, защото тя носи само неприятности и заплахи за хората в Европа. Поради тази причина имиграцията трябва да бъде спряна. Това е нашата позиция, позицията на Унгария", подчерта Орбан. Според него единственото изключение, което може и трябва да се прави, се отнася за политическите емигранти.

"Унгария няма да позволи да се превърне в крайна дестинация за имигрантите. Това няма да позволим да се случи, поне докато аз съм премиер на тази страна и докато това правителство е на власт", подчерта Виктор Орбан. Според него съществуващите малцинства в републиката не представляват никаква опасност за Унгария.

"Ние не желаем сред нас да има някакво значително малцинство, с други културни ценности, произход и характеристики. Ние просто искаме да съхраним Унгария за унгарците", каза още Виктор Орбан.

Според данните на Националния статистически институт в Будапеща близо 350 000 унгарци живеят и работят в чужбина - предимно в Германия, Великобритания и Австрия.

кратки

Италия остава без президент

Италианският президент Джорджо Наполитано подава оставка, обяви премиерът Матео Ренци. Наполитано бе избран за първи мандат през 2009 г., а сегашният срок на управление изтича през 2020 г. Новият президент трябва да бъде избран в срок от 15 дни след оставката на предшния. Кандидатурата трябва да бъде одобрена от 2/3 от депутатите.

Псевдозаплаха в Брюксел

Органите на реда в Белгия са провели спешна евакуация на жилищен квартал в столицата на страната, след като в полицията е постъпил сигнал за взривно устройство, поставено на автобусна спирка. Сигналът е подаден от хора, чакащи градския транспорт. Те са разказали, че при тях е дошъл неизвестен човек, който ги е предупредил за поставената бомба. Полицията не е успяла да открие взривно устройство при направения оглед и в момента издирва псевдотерориста.

Полша не покани Путин

Прессекретарят на руския президент Дмитрий Песков заяви, че Владимир Путин не планира визита в Полша за честването на 70-годишнината на освобождението на концлагера Освиенцим на 27 януари. Той добави, че Путин не е получавал официална покана.

В Донбас пак се стреля

Диспечерската кула на летището в Донецк се е срутила в резултат на сблъсъците между правителствените войски на Украйна и въстаниците от самопровъзгласилата се Донецка народна република. Междувременно автобус в Донбас беше подложен на артилерийски обстрел - 10 души са загинали, 13 са ранени.

Мост се срути в Калининград

Най-малко четирима души са загинали при срутване на част от мост над река Преголя близо до Голямо Исаково, област Калининград. Инцидентът е станал по време на демонтиране на стар неизползваем мост. Обстоятелствата около инцидента в момента се изясняват.

Папа Франциск пристигна на двудневно посещение в Шри Ланка. По време на посещението си Франциск ще се фокусира върху мира и помирението след десетилетия на гражданска война на острова

„Нормандската четворка” не се разбра за Украйна

Срещата в Астана между Путин, Порошенко, Меркел и Оланд се отлага за неопределено време

Външните министри на Украйна, Русия, Франция и Германия не успяха да договорят среща на високо равнище тази седмица за разрешаване на украинската криза, съобщи късно в понеделник германският външен министър Франк-Валтер Щайнмайер, цитиран от информационните агенции.

Условията за подобна среща все още не са налице, заяви Щайнмайер след четиричасова среща на страните от “нормандската четворка” в Берлин. Той допълни, че нов кръг разговори между министрите може да се състои следващата седмица. Тя ще бъде предшествана от среща на ниво политически директори, поясни Щайнмайер. Следователно срещата на върха в Астана, която бе насрочена за 15 януари, се отлага за неопределен срок. Мястото на възможната среща засега не се споменава.

В изявление след срещата четиримата външни министри посочиха, че така наречената “контактна група за Украйна”, в която влизат Русия, Украйна и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), трябва да се събере през следващите дни, за да постигне напредък в пълното прилагане на споразумението за прекратяване на огъня в Източна Украйна. В съвместното изявление се посочва още, че трябва да бъде постигнато споразумение за начините за доставяне на хуманитарна помощ и продължаване на освобождаването на задържани. Ако това бъде направено, “ще бъде открит пътят за подготовка на успешна среща на високо равнище” в Казахстан.

Руският първи дипломат Сергей Лавров подчерта позицията на Москва, че украинското правителство и сепаратистите трябва да започнат пряк диалог и да обсъдят конституционни реформи. Малко по-късно пред руски медии Лавров коментира резултатите от Берлинската среща. “Увеличава се разбирането, че без началото на всестранен конституционен процес с участието на всички региони и политически сили в Украйна ще бъде трудно договарянето на останалите, така да се каже, частни въпроси, при цялата важност на всеки от тях”, посочи руският външен министър. “Но политическият процес, процесът на конституционна реформа трябва да създаде рамката, която ще позволи да бъдат поставени в правилния контекст всички задачи по изпълнението на всяка точка от Минските договорености. Това включва прекратяването на огъня, отвеждането на тежката техника и пр., по-ефективната доставка на хуманитарна помощ, освобождаването на заложниците, осигуряването на особен статут на Донецка и Луганска провъзгласени републики и решаването на въпросите за икономическото възраждане на Донбас, каза още руският външен министър. “Този политически процес може да бъде успешен единствено след началото на пряк диалог, в конкретния случай – между представителите на украинското правителство и представителите на ДНР и ЛНР – подчерта Лавров. – И това, че те са длъжни да чувстват себе си пълноценно въвлечени в този политически процес в качеството на равноправни партньори”.

Срещата на “нормандската четворка” в Берлин в понеделник се смяташе за последен шанс за договаряне на среща на високо равнище на лидерите на четирите страни в четвъртък в столицата на Казахстан Астана. Вчерашните разговори бяха затруднени от подновените сражения в Източна Украйна, за които проруските сепаратисти и правителството в Киев се обвиняват взаимно, отбелязва ДПА.

Русия заяви вчера, че правителството в Киев търси военно решение на конфликта и призова за незабавно прекратяване на враждебните действия. Украинската армия съобщи също вчера, че двама войници са били ранени при среднощен опит за щурмуване на контролираното от правителството летище в крепостта на бунтовниците в Донецк. Сепаратистите твърдят, че много цивилни са били убити и ранени в града при артилерийски огън от украинските позиции, но не съобщи конкретни цифри. Съветът за сигурност на Украйна обвини сепаратистите в преднамерено саботиране на предложената среща на високо равнище.

Снимка БГНЕС

Водачите от автобусния транспорт в британската столица, включително на известните в цял свят двуетажни автобуси, започнаха двудневна стачка в знак на протест срещу несправедливата система на заплащане на труда

„БИЛД” ПРЕДСТАВИ ТЕРОРИЗМА В ЧИСЛА

След драмата в Париж, белязана от убийството на 12 души в редакцията на хумористичното списание “Шарли ебдо”, в. “Билд” се спря на десетте най-важни неща, свързани с тероризма.

“Ислямска държава” контролира 11 петролни полета в Ирак и Сирия, от което всеки ден печели по 5 млн. долара.

5024 души загинаха само през ноември 2014 г. при атаки на терористи по света (664 нападения в 14 страни).

В сметките на халифата досега са се натрупали 2 млрд. долара.

Според 63% от германците опасността от нападения на радикални ислямисти е “голяма”.

Според различни оценки 4920 от екстремистите на ИД идват от Централна и Източна Европа, от които 930 от Франция и 2000 от Великобритания.

Годишните приходи на ИД от продажба на откраднати предмети на изкуството вероятно възлизат на около 6 млрд. долара.

Сред терористичните организации най-активна е ИД, чиито главорези са извършили 44% от терористичните атаки в света. Следват ги “колегите” им от “Боко Харам” - 16%, талибаните с 14%, “Ал Кайда” - 8%, “Ал-Шабаб” - 5%, и “Фронта ал-Нусра” с 5%.

ИД заграби 429 млн. долара след установяването на контрол върху централната банка в гр. Мосул (Ирак).

18 000 души бяха убити през 2013 г. при терористични удари по целия свят.

Според преценка на ЦРУ халифатът разполага с армия от 33 000 главорези.

Москва чака обяснения от Париж за „Мистралите”

Русия официално поиска от Франция обяснения във връзка с отказа на Париж да й достави вертолетоносачите “Мистрал”, предаде РИА “Новости”. Според агенцията Федералната служба за военно сътрудничество е поискала от френското Главно управление по въпросите на въоръженията официален отговор по този въпрос “за да реши дали да се обърне към съдебна инстанция, или да даде време на Париж да изпълни ангажимента си”, посочи източникът.

Руският зам.-министър на отбраната Юрий Борисов заяви в края на декември, че Франция трябва да вземе решение за доставката на двата вертолетоносача преди настъпването на 2015 г. или в противен случай Москва ще си поиска обратно парите за построяването им в корабостроителниците в Сен Назер.

Злополука в метрото във Вашингтон

Един човек загина, а няколко десетки бяха ранени при инцидент в метрото във Вашингтон. Злополуката стана на една от най-натоварените станции на метрото. В един от тунелите се появило силно задимяване, от което били засегнати пътниците в един от влаковете и хората, чакащи на платформите. На сътрудниците на подземната железница се наложило спешно да евакуират стотици хора. Около 60 души, при които възникнали проблеми с дишането, са приети в болница. Двама от тях са в тежко състояние. Една жена е починала на място, като лекарите предполагат, че е получила сърдечен удар. Причината за появилия се дим все още не е установена.

Всичко е простено, обяви „Шарли ебдо”

Новият брой на френското сатирично списание “Шарли ебдо”, който излиза тази сряда, публикува карикатура на пророка Мохамед на първата си страница, предадоха световните информационни агенции.

Пророкът е изобразен с табелка с надпис “Je suis Charlie”, а над него има надпис “Tout est pardonne” (“Всичко е простено”).

Заявеният тираж на новия брой е три милиона и излиза на шестнадесет езика.

Очаквайте утре

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

В него ще прочетете:

- „Подемос” - партията, която разтърсва Испания
- Куба - към края на най-дългото ембарго в световната история
- Китай съблазнява Австралия
- Благотворителността срещу държавата

Европа все още се надява да има „Южен поток”

София изгуби вече близо 50 милиона долара и ще изгуби десеторно повече, ако проектът не бъде осъществен, пише „Московский комсомолец”

Европа все още се надява да бъде реанимиран “Южен поток” - проектът за нов газопровод от Русия към Стария свят, пише вестник “Московский комсомолец” във вторник. Българският премиер Бойко Борисов се обяви за изграждане на тръбата въпреки пречките от страна на ЕС и решението на руския концерн “Газпром” да се откаже от строежа на газовата магистрала, твърди изданието.

София, превърната от Брюксел в основен препъникамък, изгуби вече близо 50 милиона долара и ще изгуби десеторно повече, ако проектът не бъде осъществен, пише вестникът.

Според цитирани от изданието експерти мнението на София може да бъде подкрепено и от други страни, през чиято територия трябваше да мине “Южен поток” - Австрия, Сърбия, Унгария, Италия и дори Германия. Всички те имат нужда от руски газ, а вариантите, предлагани от Брюксел, едва ли ще задоволят потребностите им, се казва в статията.

Европейците търсят начини да върнат всичко на място, пише “Московский комсомолец” и припомня, че новият заместник-председател на Европейската комисия, отговарящ за енергийния съюз, Марош Шефчович, смята да посети Русия.

Вестникът се пита какво може да предложи Шефчович на Русия с оглед “енергийната криза в Украйна, потенциалната заплаха Киев да краде руския газ за износ и възможния глад за горива в Европа”.

“Ако от гледна точка на европейската юрисдикция е невъзможно строежът на “Южен поток” да бъде подновен, Брюксел трябва да преразгледа законите си. Ако ЕС все така държи на собствената си интерпретация, ще се наложи да търси алтернативни източници на горива”, заключава руският всекидневник.

Отказът на Русия от “Южен поток” е смятан главно за политическо решение, насочено срещу ЕС - част от играта на санкции между Русия и Запада. В основата му обаче са залегнали икономически причини, се казва в анализ на “Независимая газета”.

Енергийната сигурност на ЕС идва от диверсификацията на доставките и европейците нямат интерес да се увеличи делът на руския газ в техния внос. Нещо повече, търсенето на газовия пазар в ЕС намалява (неотдавна спадна на 450 милиарда кубика) и скоро не се очаква да бъде възстановено. Съответно би било нелогично Русия да похарчи 35 милиарда долара за “Южен поток” - прекалено е скъпо.

В същото време “Газпром” има други инвестиционни приоритети: разширяване на добива, проекти за разработване на находища и втечняване на газ, строежът на газопровода “Силата на Сибир”, който се очаква да струва 55-65 милиарда долара, обяснява всекидневникът.

Решението на Русия да се откаже от “Южен поток” под предлог, че условията от Третия енергиен пакет на ЕС са неизгодни за Москва, е абсолютно логично от икономическа гледна точка - ако това не е политическо послание.

От друга страна, “Южен поток” вече изигра своята роля - да забави или дори да блокира осъществяването на конкурентни проекти, най-вече на тръбопровода “Набуко”. От 2007 г. в “Южен поток” бяха инвестирани 4,6 милиарда долара и в крайна сметка той постигна основната цел - главният му противник “Набуко” с проектна мощност 31 милиарда кубика е мъртъв.

А газът от юг, алтернативен на руския, ще стигне до европейските пазари едва към 2019-2020 г., след като през Гърция бъдат прекарани в Италия Трансанатолийският и Трансадриатическият газопровод, добавя “Независимая газета”.

ТРЕВОГА - ЗАДАВА СЕ ДЕФЛАЦИЯ

dpa Deutsche Presse-Agentur GmbH

Нилс СОРЕЛС

Инстинктивно човек би могъл да си помисли, че спадащите цени са благословия. Според икономистите обаче дефлацията не е нещо чак толкова хубаво. Ако цените се понижат още повече, потребителите ще очакват това да продължи, ще спрат да купуват и ще навредят на икономиката. Ключовият въпрос е да се разбере кога всъщност настъпва дефлация.

Икономистите по света са разтревожени. Цените, виждате ли, изглежда се понижават.

Да, понижават се. Защото стоките за всекидневна употреба поевтиняват. Това се нарича дефлация и тя е проблем, въпреки че може силно да се развълнувате от възможността да харчите помалко за кола или къща, или бензин, или дрехи.

Има и вторично затруднение - как икономистите да накарат хората да разберат, че спадащите цени могат да бъдат проблем.

“Проблемът е, когато хората са убедени, че цените ще се понижат”, казва Роланд Дьорн, икономист от изследователския институт RWI в германския град Есен. “Те предполагат, че ако купят определен продукт след един ден, то той ще бъде по-евтин. Ще се въздържат от покупки”, обяснява експертът.

Това обаче не стига съвсем до същността на проблема. Все пак, ако основните ви доходи и разходи остават постоянни, какво ви интересува, че цените се понижават?

Отговорът е, че е трудно да си в безопасност и да стоиш настрани, ако настъпи дефлация. Когато цените започнат да спадат, компаниите трябва да отговорят по някакъв начин, защото печалбите им ще намалеят. Това означава съкращаване на работни места, намаляване на заплати или в най-лошия случай - излизане от бизнеса. Случи ли се това в достатъчно много сектори на икономиката, то почти всички ще пострадат. Дори ако работник успее да запази работата си, най-вероятно той или тя ще получава по-малко.

От друга страна, ако работникът получава по-малко, но всички цени се понижават, положението наистина ли е толкова лошо?

Отговорът би бил не, ако предположим, че той няма дългове. Щом обаче се включат задълженията, картината става неприятна. Заплатите може и да се понижат, но равнището на задълженията остава непроменено. Това означава, че при дефлация всеки, който е взел пари назаем, ще трябва да връща същите суми, но при по-малки доходи.

Поради тази причина според експертите е необходимо да има известна инфлация. Тя не само сочи подобряване на състоянието на икономиката, но и повишава жизнения стандарт на средния гражданин в относителни измерения - заплатата му се увеличава, но нивото на задълженията му като цяло ще нараства с по-бавен темп.

“Когато има инфлация, дългът ви става по-малък с всяка година, защото доходите ви растат заедно с инфлацията”, отбелязва Дьорн.

Ситуацията се обръща при дефлация, обяснява икономистът. “Когато цените намаляват, то тогава (...) броят часове, които трябва да работите, за да можете да си изплатите дълговете, в крайна сметка се увеличава”, казва той.

Дефлацията не е нещо, което политиците могат да се правят, че не забелязват. Развитите икономики са ужасени от сценария в Япония, където дефлацията се вкорени преди над две десетилетия и упорито присъства въпреки решителните действия на правителството напоследък.

“Разбира се, те са в развито общество. Все пак Япония е много под нивото, което очаквахме в началото на 90-те години. Можеха да се справят много по-добре”, посочва Грегъри Клейс от брюкселския институт Брьогел.

Нещата още повече се усложняват от дебата каква да бъде защитата, когато някой регион навлиза в дефлация.

“Дори въпреки факта, че еврозоната като цяло все още не е навлязла в дефлация, тази картина е тревожна”, пише Клейс в изследване, публикувано по-рано тази година. Той твърди, че се е опитвал да докаже, че Европейската централна банка (ЕЦБ) трябва да действа по-активно, изкупувайки активи, което на теория би трябвало да повиши търсенето, да стимулира икономиката и да доведе до ускоряване на инфлацията.

“Те действаха твърде бавно. През април предполагахме, че вземат мерки, но започнаха да ги въвеждат едва сега”, подчертава икономистът.

Дьорн не е толкова сигурен. Той отбелязва, че цените изглежда се понижават, но това до голяма степен се дължи на низходящите колебания в цените на енергията и храните. И да, макар че средностатистическият гражданин ще има възможност да спести повече пари, ако тези ключови разходи се свият, то според Дьорн не може да се установи дефлационна тенденция въз основата на колебания в краткосрочна перспектива в цените на няколко стоки. Преди да се превърнат в проблем очакванията, че цените ще спаднат, трябва да бъдат дълбоко вкоренени и да подтикват хората да отлагат покупките си.

“Не мисля, че хората са започнали да залагат на спад на цените. Те все още очакват, че цените ще се повишат”, посочва той.

Въпреки това е ясно, че проблемът все пак оказва силно влияние върху европейските законодатели. Темата се повдига редовно на месечните пресконференции на президента на ЕЦБ Марио Драги, подтиквайки го редовно да обещава, че е готов да направи всичко възможно, за да предотврати опасността от по-ниски цени. Както обаче той посочи през декември, по този въпрос нищо не е ясно.

“Трябва да определим прекия ефект, непрекия ефект и също така дали ще има вторични ефекти. Някои от тези последици са положителни, други не са положителни. Според мен това е причина просто да помислим повече”, каза президентът на ЕЦБ.

ПРОФ. ЛЮДМИЛ ГЕОРГИЕВ:

Трагедията на Европа е, че се превърна в придатък на САЩ

Русия е съвършено различен свят и единствената християнска консервативна държава в момента, казва преподавателят по политическа психология

Интервю на Светла ВАСИЛЕВА

Миналата седмица беше белязана от атентата срещу френския сатиричен седмичник "Шарли Ебдо". Имаше и атака в Германия срещу вестник в Хамбург, препечатал карикатури на французите. Какво се случва с нашия свят?

- На мен ми се струва, че голямата трагедия на Европа и на европейските политически лидери е, че след края на Втората световна война и особено след края на Студената война, те превърнаха Стария континент в придатък на Съединените щати. Скъса се с вековни традиционни европейски представи, хайде да ги наречем и ценности. Възприеха се безкритично американските.

Как си представяте цивилизация, стара като европейската, да се предаде на нещо, което е още бебе, от гледна точка на историята.

- Това е фактът. Предаде се. Американската нация и американската държава са ситуирани по съвършено различен начин от европейските. Етническата и религиозната принадлежност в рамките на американското разбиране за нация и държава са второстепенни. Там идеята е концентрирана около юридическото разбиране за нация, т.е. след като си американски гражданин, нещата приключват. В същото време европейските държави и европейските нации са ситуирани по различен начин. Тук в основата са и етническата принадлежност, и дълговековни религиозни и културни традиции. Изведнъж всичко това беше загърбено и се вкара американският модел за свободно придвижване на хора, стоки и капитали, което означава друго усещане на европейските държави за самите себе си и за света около себе си. Нали не можем да си представим масовото присъствие на чужденци в европейските държави само допреди сто години. От тази гледна точка последните 60 години са нищожно кратък период, ако погледнем хилядолетната история на европейската цивилизация.

Но скоростта на промяната е направо космическа и многопластова.

- Тя е културна, религиозна, демографска, етническа. Това е стъписващо. И аз се учудвам на европейските лидери защо не прозират до какво може да доведе всичко това. За съжаление ми се струва, че е късно.

Късно за какво?

- Няма вече как да бъдат пренебрегнати и експулсирани огромни маси от хора обратно в арабския свят например от Франция, в Турция от Германия. Късно е за това. За съжаление дотам води това пряко подчинение в политическо отношение на САЩ. Тези неща ще се възобновяват със страшна сила, говоря за европейските държави.

В Германия има протести срещу емигрантите и не само там. Сякаш сега започна да се усеща присъствието на тези хора като различни?

- Това ще продължи и ще се случва с все по-голяма сила. Имам предвид и появата на националистически партии. Ние понякога говорим наизуст, казвайки, че тези партии са антиевропейски. Тук става дума за партии, които са очевидно против този начин на структуриране на европейските държави в нещото, наречено Европейски съюз. Т.е. идеята, че все пак на първо място е необходим националният, държавният суверенитет, а тенденцията е в рамките на ЕС европейските държави да го губят. Така че съпротиви ще има. Това е обективен процес. Разбира се, най-голямата драма на западната цивилизация, тя не е от вчера или от днес, а поне от два века, е скъсването с религиозните традиции. Това е един екзистенциален вакуум, който предполага хиляди други ерзац смисли на живота, поведение, ценности, за които говорим.

Ценностите скоро ще се превърнат в обидна дума, изпразнена от съдържание.

- Идеята тук е, че би трябвало нашите демократични ценности да бъдат универсално значими за целия свят, но това не е така. Свободата на словото има хиляди измерения например. Ако това е ценност. Основната ценност е човешкият живот. Това е универсално значимата ценност. Тогава, когато религиозното усещане за света не е регулатор на поведението и на мисленето, се получават драматични неща, т.е. да си говорим откровено - в западната цивилизация основните ценности са парите и властта. Властта на всички нива. Т.е. животът се осмисля през парите и през властта. Това останалият свят не може да го проумее. И ние си мислим, че ги цивилизова-

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ЛЮДМИЛ ГЕОРГИЕВ е възпитаник на Софийския университет. Доктор по социология и доктор на психологическите науки. Професор по социална, етническа и политическа психология в СУ. Автор на десетки научни и публицистични студии, статии и 8 монографии.

ме. Това е абсурд.

То се видя, че изнасянето на демокрация катастрофира. Не става със сила.

- Това е стара идея на Вилхелм фон Хумболт, който твърди, че политическият режим, който не е адекватен на културата на съответния народ, по принцип не работи и превръща съответния народ в нещо друго. В стадо. Буквално. Не може да изкорениш хилядолетни традиции в ислямския свят и да наложиш някакви ценности, от които те се ужасяват. Това не е техният свят. И на всичко отгоре пък да се подиграваш с техни религиозни символи. Това е абсурд. Би трябвало да се разграничава свободата на словото от подигравката с религиозните чувства на хората. Факт е, че тези хора се подиграват и с папата, и с католицизма, и с протестантството. Това, че няма никаква реакция, означава, че религията в западната цивилизация отдавна е извън играта. Бог го няма.

„Българинът исторически живее с максимата, че каквото и да стане, ще оцелее. Няма общност, няма държава. Оцеляването е фикс идеята. Тарикат на дребно"

Бог е мъртъв, както казваше Ницше. Това е драматично. Значи ние трябва да се радваме, че някой обругава ислама, християнството, а дълбоко в себе си не осъзнаваме, че това е фундаментална трагедия за самите нас. Томас Елиът казваше: "Ако не искате да имате Бог, а Бог е ревнив, трябва да се кланяте на Хитлер или на Сталин!", или, бих добавил, на множеството хитлерчета или сталинчета, които идват на власт в западните страни чрез масовата илюзия, наречена свободни избори. На този фон ми се струва, че трябва по съвършено различен начин да се отнесем към Русия, защото Путин предефинира Русия като хилядолетния стълб на православието. В момента тя е най-консервативната християнска държава. Това трябва да ни е ясно. Ние можем да си обясняваме Русия не през Съветския съюз, както правят нашите политолози, а през консерватизма на православието.

Тази тема отсъства от медийното пространство.

- Да, защото дотам ни стига погледът. Русия е съвършено различен свят. Единствената християнска консервативна държава в момента.

Американците ще се борят с Русия до последния европеец, чували ли сте тази реплика.

- Ама, разбира се. Когато говорим за Щатите и Европа, би трябвало да имаме предвид доктрината Уидроу Уилсън, която е фундаменталната и определяща външната политика на САЩ до ден днешен. За американския бизнес всяко кътче на света представлява интерес. И във всяко кътче на света американската държава е длъжна да отвори пътя на американския бизнес. След Студената война тази доктрина продължи да съществува, но беше конкретизирана в доктрината Волфовиц, която гласи: ние не трябва да позволим на нашия европейски съюзник самостоятелен път във външната политика и по всякакъв начин трябва да удържаме подчинената му роля по отношение на САЩ. Аз питам нашите скъпи европейци защо не създадохме обща отбранителна сила, щом сме толкова европейци. Нали имаме общи икономически и политически структури, защо нямаме общи военни структури, които да са независими от НАТО, защото очевидно чрез Алианса американците упражняват влияние и натиск върху европейските държави.

Ако сме крайни, бихме могли да кажем, че Германия е окупирана държава...

- И не само Германия. Където има бази на НАТО, Италия каква е? Същото. Това от американска гледна точка е абсолютно нормално, защото нали си представяте какво става, ако говорим за общо пространство от Ла Манш до Владивосток. Като прибавим и присъствието на Китай, това означава че САЩ трябва да остане една държава някъде на американския континент, която да се самозатвори в себе си.

Регионална сила?

- Да. Е, как ще го допуснат те това.

Но се опитват да ни убедят, че сега това е Русия.

- Там нещата са по-други. Православието по принцип не носи със себе си идеята за световна хегемония. Парадоксът, който беше по времето на социализма, може да бъде разбран само с регулативното влияние върху мисленето и поведението на православието. Нали комунистическата идея беше за световната пролетарска революция, за победата на комунизма в световен мащаб. Е, защо това не се случи? Благодарение на дълбинната регулативна същност на православието, която изключва възможността за световна хегемония. Същото е и съдържанието на конфуцианството. И то не носи в себе си идеята за световна хегемония. Това, което носи в себе си такава идея, е псевдохристиянството и, разбира се, идеологемата на Съединените щати. Да си припомним какво казваше още Ричард Хофстадер - съдбата на Америка не е да има идеология, а тя да бъде идеология. Тук претенцията е съвършено различна. Разбира се, когато се опитваш по този начин да мислиш и да действаш в света, ще срещаш съпротиви. Няма как.

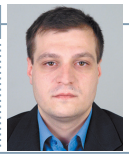
Америка си повярва в своята единственост и непогрешимост.

- Да. Но светът не може да търпи еднополюсен модел поради чисто културни и религиозни традиции. Не искам да говоря тук за икономика, която ни се натрапва от всички. Тя е важна, но светът не бива да бъде обясняван само през икономическите си основания. Ако ние нямаме представа за културните и религиозните традиции на народите, значи се отказваме въобще да разбираме света.

Къде виждате България в тази битка на световете?

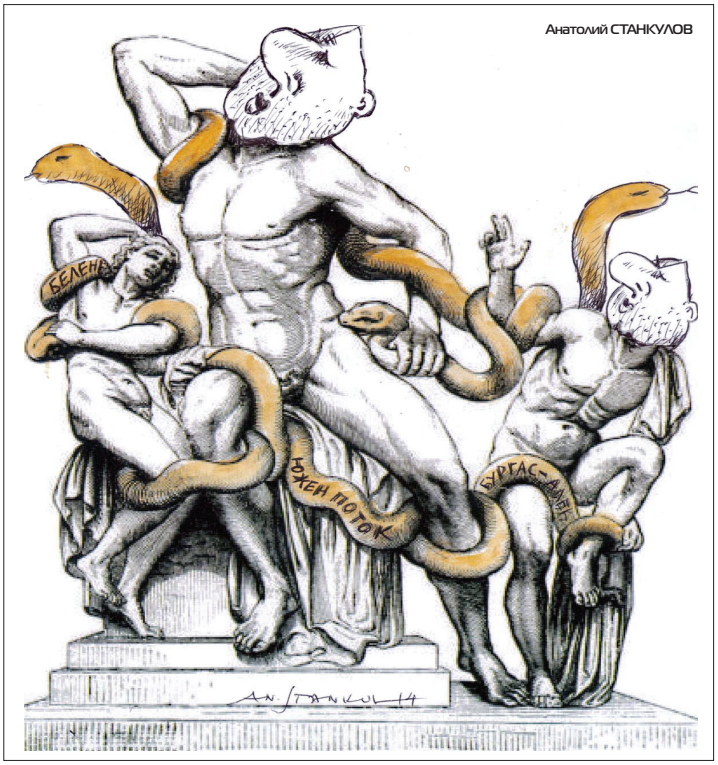
- Когато в обозримо бъдеще се разпадне Европейският съюз, следващият български политически "елит" ще отиде в Москва, ще падне на колене, ще наругае днешните български политици и ще извоюва място на България в Евразийския съюз. А когато се разпадне и Евразийският съюз, поредният български "елит" все ще намери някой нов "съюз", който да гарантира възпроизводството на държавата.

На стр. 13

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Анатолий СТАНКУЛОВ

Градене на алиби

Зам.-председателят на Еврокомисията и отговарящ за т.нар. "Енергиен съюз" Марош Шефчович се оказа голям шегаджия. На срещата в понеделник с министър-председателя Бойко Борисов той заяви, че българската енергийна политика се определяла от българското правителство и българските граждани, ЕК само помагала, разбира се, за да ни стане по-хубаво. След натиска върху България, упражнен от страна на Еврокомисията и американците, да направи фактически невъзможно реализирането на последния енергиен проект с руско участие у нас, думите на зам.-председателя на ЕК звучат като издевателство.

За бюрократите е задължително да имат обтекаем език. Не е прието истината да се казва директно в очите, защото винаги има риск подопечните да се обидят и токуви, какъв ужас, да се разбунтуват. Ние обаче нямаме задължението да повтаряме и преповтаряме като латерни всеки опит да ни заглавичкат. Когато слушаме благостните думи на Шефчович, трябва винаги да помним какво е реалното отношение на този човек към газопровода "Южен поток". През октомври м.г. по време на изслушването си пред Европарламента Шефчович каза за "Южен поток", че не вижда как той ще подобри енергийната ситуация и ще разнообрази газовите доставки в ЕС. "Не можем да приемем такъв мащабен проект да се реализира на територията на ЕС от компания, която не желае да спазва правилата", каза още Марош Шефчович, като визира "Газпром". Всичко е точно и ясно. Човекът е против и не се цепи от колектива.

Смешно е след това да наблюдаваш как българският премиер отива точно при Шефчович да говори за перспективите пред "Южен поток". Подобен разговор не може да бъде взет насериозно. И какво казва бюрократът на нашия Борисов - като отида в Москва, ще питам още един път руснаците какво мислят да правят. Впрочем той знае много добре какво мисли руската страна - Шефчович вече веднъж говори с руския министър на енергетиката Александър Новак и последният му каза ЕС да забрави за "Южен поток".

Интересно е друго. След като българската страна не желае да проведе преки разговори с руските си колеги, защо продължава да ходи при източника на проблема и да фантазира за газов хъб край Варна, известен още като "хъбчето", за "газови магистрали" и други подобни неща в бъдеще неосъществимо време. Какъв е смисълът на това, при положение, че руският газ няма да мине през наша територия. Ако Бойко Борисов иска да си намери оправдание пред Москва, то това е излишно. Руснаците казаха, че нямат претенции към нас. Ако иска да обясни на избирателите си, че той лично няма вина за провалите на "Бургас-Александруполис", "Белене" и "Южен поток", ами за това си има български медии. Ако е гузен - да иде да се изповяда, нали лично патриархът му идва на крака.

Действията на Борисов и компания много приличат на градене на алиби, но за пред кого. Да не би да се опасява, че някой някога ще му потърси сметка? Не бой се, Бойко, в България такъв филм отдавна не се гледа.

Накъде?

КРИСТИЕЛА СИМЕОНОВА

Безспорно трагедията е голяма. Жестоко бяха разстреляни хора в сърцето на Европа. Фанатиците показаха, че са тук и никой не е застрахован от техните действия. Макар масовите шествия в редица европейски градове в памет на жертвите на ислямистките атаки във Франция да демонстрираха единство, макар редица световни лидери - кой от кой по-голям привърженик на свободата на словото и демокрацията, да застанаха на първа линия на "Марша на солидарността" в Париж, у обикновения европеец съвсем естествено се е настанил страхът. Макар Меркел да заявява, че ислямът е част от Германия и да присъства на демонстрация на мюсюлмански организации срещу атентата в "Шарли ебдо", мъчейки се да тушира задълбочаването на разделението на религиозна основа, страхът и неприемането на "различния" не е от вчера, но очевидно европейските лидери го проспаха - за сведение, ПЕГИДА вече има и в Швейцария.

Въпросът днес е ще успее ли Европейският съюз да излезе извън рамките на общите постановки и ще премине ли към реални и координирани действия, за да се справи с тези проблеми? Защото мерките за борба с тероризма, които френският вътрешен министър предложи, не са нови, само че държавите членки не успяха досега да постигнат съгласие по стратегия за борба именно с радикализацията. Както винаги, и днес ЕС е в разнобой.

Как свободата на движение - един от основните принципи на ЕС, идеята на Шенгенското пространство или пък защитата на личните данни се съчетават с тези мерки? Невъзможно е миграцията да бъде спряна, както настоява унгарският премиер Орбан. Ужасът в Париж дава храна на националистическите настроения и на призиви от рода "Унгария на унгарците". А национализмът е в противовес на идеята на европейския проект. Затварянето на границите, както зове Марин льо Пен, също не е решение.

Проблемът е твърде сложен. Причините, довели до него, са ясни - износът на демокрация, налагането на чужд цивилизационен модел и мултикултурализмът претърпяха крах. Европа обаче не може да се затвори. Как да се прецени дали един човек бяга от войната в родината си и търси спасение на Стария континент, или идва тук, за да проповядва своите ценности, да възхвалява своя Бог, без никакво усилие да се интегрира в чуждата култура? Защото братята Куаши, макар родени и израснали във Франция, но капсулирани в своя етнос, не са попили нищо от западната цивилизация. За това са нужни много професионализъм и финансови ресурси. Само арести и присъди за възхвала на тероризма не стигат. И въпреки немалкото предотвратени терористични атаки, очевидно проспани моменти в работата на службите за сигурност има.

А къде е България в тази ситуация, в пъти по-взривоопасна за нас, тъй като сме външна граница на ЕС? Докато у нас се чудят дали армията да пази границата, къде се чува гласът ни на европейско ниво...

БАНГО ВАСИЛ, НАРИЧАН ОЩЕ ВАСИЛИЦА. Най-големият празник на ромите, циганската Нова година. Празнува се по стар стил и празненствата траят 2-3 дни. На Василица сутринта децата обикалят съседските къщи и сурвакат за здраве, благополучие, късмет, плодородие. Вярва се, че от тяхната благословия и "лек крак" зависят щастието и късметът.

1742 - УМИРА ЕДМЪНД ХАЛЕЙ, АНГЛИЙСКИ АСТРОНОМ, ФИЗИК И МАТЕМАТИК (Р. 1656 Г.). Като професор в Оксфордския университет в свой труд анализира наблюдения на комети през 1456, 1531, 1607 и 1682 г. Прави заключението, че става въпрос за един и същ обект, прогнозирайки, че той ще се появи отново през 1758 г. Когато това става, е наречен на него - Халеева комета. Предлага нов метод за точно изчисление на разстоянието между Земята и Слънцето чрез измерване на времето за преминаване на Венера пред Слънцето. Проектира водолазна камбана, която дава възможност за продължителен престой под водата, за да се извършват подводни наблюдения.

1898 - УМИРА ЛУИС КАРОЛ, БРИТАНСКИ ПИСАТЕЛ И МАТЕМАТИК (Р. 1832 Г.). Рожденото му име е Чарлс Латуидж Доджсън. Променил го е, защото е искал да се представя като детски автор, тъй като е бил преподавател по математика в Оксфорд. Неговите най-известни произведения са "Алиса в Страната на чудесата" (1865) и "Алиса в Огледалния свят" (1871). Двете части са написани за истинско момиче, с което Карол се запознава, когато то е на четири години. Момиченцето се казва Алис и е дъщеря на декана на колежа, в който преподава.

1901 - В СОФИЯ Е ПУСНАТ ПЪРВИЯТ ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ТРАМВАЙ. Още на 1 декември 1898 г. общината отдава на концесия снабдяването на града с електрическа енергия и построяването на трамвайни линии на френското дружество "Марсилия" и на белгийското "Електрически трамваи". София посреща новия XX в. с изградена трамвайна мрежа със следните линии: от гарата през Лъвов мост до днешния пл. "Славейков", Цариградската, Княжевската, Подуянската, Алабинската и т.н. По 6-те трамвайни маршрута с обща дължина 23 км тръгват 25 мотриси и 10 ремаркета.

1943 - УМИРА ЕРИК НАЙТ, БРИТАНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1897 Г.). На 15 години емигрира в Америка. Участва и в двете световни войни. Работи като журналист. Автор е на няколко книги, от които най-известна е "Ласи", публикувана през 1940 г. в САЩ. "Ласи" е роман, в който се разказва за невероятната история на едно шотландско коли, което изминава повече от хиляда километра, за да се върне при своя стопанин.

2005 - КОСМИЧЕСКИЯТ МОДУЛ "ХЮЙГЕНС" ДОСТИГА ДО ПОВЪРХНОСТТА НА ТИТАН. През 1997 г. от военновъздушната база в Кейп Канаверъл (САЩ) е изстрелян апаратът "Касини-Хюйгенс" - съвместен проект на европейската, американската и италианската космическа агенция, за изследване в подробности на Сатурн и неговия спътник Титан. Апаратът се сближава с Титан през октомври 2004 г. На 14 януари 2005 г. спускаемият модул "Хюйгенс" се спуска през гъстата атмосфера на Титан и достига повърхността. Батериите му работят 3 часа вместо планираните 2, което позволява изпращането на допълнителна телеметрия към Земята и орбиталния модул. За жалост поради програмна грешка част от данните са загубени.

ВЪНШНОСТТА ГОВОРИ ЗА СЪЩНОСТТА

За облеклото и езика на учениците ни може и трябва да се върши повече от всички ни

Петра ТАШЕВА

Много са причините за несполуките в нашето образование. И те се коренят в обществото ни, в грешното управление на държавата ни. Отново обсъждаме закони за образованието, обмисляме нови учебни програми, нови учебници. По-малко мислим за подготовката и квалификацията на учителите, които са моторите в образователната ни система. И най-малко обсъждаме външния вид на учениците ни. Някои ще кажат: "Всичката сме я втасали, та сега и за външния им вид ще мислим!" Но не е така! И външният вид говори за дисциплината в нашето училище, за това какви възпитаници образоваме, какви граждани подготвяме. Пък и нали знаете: "По-дрехите посрещат, по ума изпращат!" Външността говори за същността. А доста от нашите ученици днес не са нито за гледане, нито за слушане. Защото слободията, ширеща се у нас вече четвърт век, навлезе и в облеклото, и в държанието на нашите ученици. Те сега ходят както си искат облечени, гримират се като за дискотека, боядисват си умопомрачително косите, лакират си ноктите с ярки лакове - неподходящи за възрастта им и за заведението, което посещават. Случва се и това - влизат в храма, наречен училище, с голи кръстове, с голи рамене, с преголеми деколтета, с неприлично къси поли, с дънки с нарочно направени дупки, през които "крещят" голи меса! Затова и повечето от гражданите, шокирани от вида на нашите ученици, предпочитат да си обърнат погледа, да се направят, че нито ги гледат, нито ги слушат, защото предчувстват, че резултатът ще е бъде с обратен ефект - самите те ще бъдат унизени. Нова е и "модата" да не ги учим как да се държат на обществени места. И често чуваме младежи и даже малки деца да общуват със съучениците си с неприлични думи, да се обръщат и към граждани по непристоен начин, с неподходящи и даже с груби и цинични думи.

Някои училища въведоха своя училищна униформа. Но рядко ще видим ученици в тези облекла, защото често тя не се харесва от възпитаниците, не им е удобна, не е функционална, трудно се пригажда към смяната на атмосферните и климатични промени. Мисля, че днес, в неравенството, в което изпаднахме заради различния статус на родителите, заради различните им възможности да набавят модни тоалети на децата си, е особено наложителна училищната униформа. Остава открит въпроса обаче каква да е униформата, че с желание да я носят. Сега пазарът разполага с много и различни платове. Нужно е да се намерят способни модни дизайнери, които да сътворят такава униформа, че да приляга на вкуса на учениците и те с удоволствие да я носят. Цветовете на платовете на униформата нека да са ярки, красиви, модерни и практични - да вървят на руси и на матови лица. И най - важното - цените на тези униформени облекла да бъдат поносими и за родители с минималната у нас заплата. Какви чудесни тоалети се сътворяват за нашите олимпийци! Защо да не облечем и учениците си така, че да пролични тяхната младост, хубостта им? Може всяко училище да реши този проблем по свой си начин, но така, че неговите възпитаници да бъдат разпознаваеми, да са неговата горда емблема.

Трагедията на Европа е, че се превърна в придатък на САЩ

От стр. 11

□ *Това е смела прогноза, да не кажа крайна.*

- У нас няма нито общност, нито елит, който да помисли собствената си отговорност за собствената си държава. Ние сме свикнали някой друг да се грижи за нас и за държавата ни. Било византийците, било османците, германците, Съветският съюз. Сега Европа и НАТО. Е, за какво говорим?

□ *България е на геополитически кръстопът, но вместо да превърнем това в капитал за себе си, ние стоим сякаш в ступор.*

- Да, защото ние още не можем да дефинираме за себе си собственото си разбиране за нация, за държава. Огромна част от българите смятат, че българската нация са само българите. Циганите и турците какво ги правим при това положение?

□ *Е, как какво - на сапун, биха казали радикално настроените. Подобни мнения присъстват в обществото, макар и "облечени" в други думи.*

- Да. И като се възпроизвеждат всеки ден, стават начин на мислене на т.нар. политически елит. Той може да не го експлицира. Да не отива до тези крайности, но по начина си на мислене за държавата той възпроизвежда точно това. Оттам идват драмите. Т.е. несигурността е основно следствие от това мислене за нацията. Несигурността, че в един момент, вижте, циганите ще ни превземат, после турците ще ни превземат, бежанците и си отива българската нация. Създава се една несигурност, която на нивото на политическото предполага точно това - търси се някой да осигурява тази държава, защото аз, политическият елит, се усещам неспособен да го правя. И в този смисъл е много лесно. Заповядайте, другари американци, европейци и НАТО, оправяйте ни държавата, ние не можем.

□ *Вие ще стигнете до стилистиката на колегата си доц. Иво Христов, който казва, че ние сме една колониална територия, а нашият елит е неин пазач и надзирател.*

- Той е много мек, щом смята, че сме колониална територия, но ние и това не сме. Идеята, че някой е колония, самият израз предполага все пак някакво структуриране, някакъв промисъл за себе си, дори и като колония. Но ние и това не сме. Ние нямаме усещане за общност. При това положение как да бъдем дори колония? Ето например защо общността, ако имаше такава, която 80% е русофилска, не скочи да направи един 500-хиляден митинг в София и да каже на управляващите "искаме да го има "Южен поток". Защото не сме общност.

□ *В този ред на мисли ние, българите, за 25 г. една национална стачка не сме направили.*

- Българинът исторически живее с максимата, че каквото и да стане, ще оцелее. Когато основната ти смислообразуваща идея, идеята за собствения ти живот, е оцеляването, какво да искаме повече. Няма общност, няма държава. Оцеляването е фикс идеята. Тарикат на дребно. Това е векове наред, то не е от вчера.

□ *Оцеляването е ниска перспектива. То и животното иска същото. Но тръгвайки от нея, ние затова вероятно не можем да разберем руснаците.*

- Да. Ние, българите, никога не сме били религиозни. Тук християнско и езическо вървят ръка за ръка до ден днешен. Самото православие предполага онова мистично сакрализиране на светското в ежедневието, което ние няма как да го разберем. И след като това не разбираме, как да разберем руския човек. Той всекидневно чрез православието прави точно това - освещава профанното. Това обяснява според мен и защо социалистическата революция се случи в Русия, а не другаде. Защото за православието частната собственост е твърде странична идея. Тя я няма дори. А за католическия, протестантския свят на Западна Европа, тя е иманентна на живота. На руския мужик да му кажеш, че фабриката трябва да бъде национализирана, за него няма нищо по-естествено от това, защото той по съвършено друг начин пребивава в реалността. Пак казвам, чрез това мистично православие.

□ *Значи ли това, че бъдещето на света е трудно прогнозируемо, а нашето още повече?*

- Идеята след края на Студената война, че светът окончателно се секуларизира и че чрез идеологемата на либералната демокрация той ще става еднополюсен чрез глобалната хегемония на САЩ, очевидно претърпя окончателно фиаско. Светът е и ще бъде многополюсен поради простата причина, че традиционните православни, мюсюлмански, конфуцианski, индуиски, будистки и всякаква други религиозни концепции няма как да бъдат вкарани в тази идеологема, а хората, които ги изповядват, просто не могат да мислят себе си, света и смисъла на своя живот по друг начин - по начина, по който им предлагат САЩ и Европа. Да, най-вероятно в този многополюсен свят ще продължават кризите, войните, конфликтите и страданията, тъй като нашата западна цивилизация така и не може да разбере, че не е универсално значима. В такава ситуация българският народ ще трябва отново да избира, но преди всичко той трябва най-после да се опита да разбере себе си. Тогава изходът ще е съвършено различен.

Животописи

НАДГРАЖДАНЕ

Тодор КОРУЕВ

Отвори ли се дума за границата, все си спомням как от трибуната на първия демократичен парламент мореплавателят депутат Дончо Папазов крещеше с пяна на устата да се премахнат огражденията по границата, защото вече сме влезли в свободния свят и няма защо да се ограждаме. Послушаха го, довериха се на сините илюзии и клоновете бяха унищожени. Но морето се оказа до колене. Сега е просто наложително да оградим поне границата с Турция, тъй като тук миграционният натиск е най-силен. Част от нея - 30 км, вече бе изградена от сухопътните войски. Но няма начин да не продължи монтирането ѝ, тъй като през разграденото (има 131 км без ограда) минават бежанци (вместо през ГКПП-ата), но и нелегални имигранти, а между тях не може да няма и радикални ислямисти. Пък от радикалния ислямизъм до тероризма има една крачка и то не голяма. Видяхме го в Париж! Заразата на „Ислямска държава" не е далеч от нашия двор. Докато не чак толкова далеч от нас се водят войни, ще продължат да влизат бежанци, дори напролет се очаква наплив.

Оказа се обаче, че не всички, които се опитват да прекрачат границата, бягат от злото или просто искат да се докопат до щастливата Аркадия - Европа. Граничната полиция е предотвратила досега 34-35 хиляди влизания, така пази не само Отечеството, а и Европейския съюз, който даже не ни изказва служебна благодарност и не ни привика в Шанген, дори иска да ни върне обратно сирийски бежанци. Така че трябва да призовем Европа към по-голяма солидарност с тия (сиреч и с България), които охраняват външната граница на съюза, която е и синор с ислямския свят. И ако тази солидарност е само платоническа, ние сами ще носим кръста на очакваната бежанска вълна. Но детето трябва да изплаче, за да му дадат да суче, иначе казано - да потропаме в Брюксел на вратата с табелка „Убежище, миграция и интеграция". Ако Бойко Борисов не може да я намери в лабиринта на Европейската комисия, да повика за гид приятеля си Юнкер. Но не ни се ще, дори срещу пара, да ни предоставят „допълнителен капацитет" за приемане на бежанци, да ни превърнат в „буферна страна", в сиропиталище.

Няма да издребнявам до факта, че премиерът върна своя си шеф на Агенцията за бежанците Николай Казаков, срещу което кой знае защо (!) реваха неправителствените организации, но в интерес на обществото е да се вкара ред в настаняването на бежанците и да се съкрати срокът за определяне на статута им. Това няма да стане и без консенсус в обществото по бежанския проблем, който ще ме щем трябва да разглеждаме като заплаха за националната сигурност. И пак се връщам на „оградата" на границата, дето една демокрация я бутна, а сега друга демокрация ще я изгражда. И все в името на свободата. Построените от сухопътните войски (умишлено повтарям това!) гранични съоръжения намалиха преминаването през този участък 7 пъти, което подсказва, че доизграждането на загражденията е наложително - дори за националната ни сигурност. Напук на външния министър Даниел Митов, който на своя глава обеща на турския си колега да събори оградата. Тоя не е с акъла си!

В последната седмица бяхме свидетели на недостойна препирня. Вътрешният министър поиска от военния си колега съдействие в охраната на границата и в спирането на бежанската вълна. Но армията отказва. Военният министър не можел да намери законно основание за участието на войската в такава полицейска дейност. Тържество на ведомственото мислене - всяка коза за своя крак. Ако такова важно нещо като охраната на границата във време на бежанска криза, която носи опасност за националната сигурност, не може да обедини управниците, какво друго може да го стори?

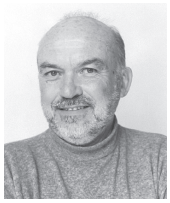
Началническата на двамата „спорещи" министри Меглена Кунева не можа да ги вкара в пътя. Бойко Борисов замаза работата по принципа „Тука има, тука няма!" Чашата преля с изявлението на главнокомандващия Росен Плевнелиев, и то баш на водосвета на бойните знамена на Богоявление. Там той започна да прокобява „какъв дипломатически скандал щял да стане, ако пазим границата със съюзната държава, каквато е Турция с войници, БТР-и и техника". Питам се, защо когато сухопътните войски издигаха оградата, турската страна не протестира? Още повече, че тя пази границата си с армия. Държавният глава се е загрижил бащински за татковината, тъй като България щяла да има „международни имиджови проблеми". За сетен път доказа, че вместо да „надгражда", по любимия му израз, той пак сее ако не раздори, то разнобой. Президентът се държи като дете: „Не пипайте тая играчка (армията!), тя си е моя".

Охраната на границата с Турция е сериозен въпрос от национално значение, който трябва в кратък срок да бъде решен и тия „детинщини" нищо не надграждат. А само разграждат...

Послеслов за атентата в

Ако християнството вече е помъдряло, ислямът още изживява тийнейджърските си лудории

Константин ИВАНОВ

Помитингувахме, обявихме, че всички сме "Шарли", заклеймихме джихадистите, врекохме се да защитаваме демокрацията, свободата на словото и другите изконни ценности на цивилизацията. Може би е време да се поприземим, да престанем да разсъждаваме импулсивно и на първо ниво.

Френският президент Франсоа Оланд оглави шествие от милион и половина парижани, сплотени, ръка подръка, в първата редица бяха Меркел, израелският премиер Нетаняху, председателят на палестинската автономия Махмуд Абас, президенти, премиери от цял свят. Едва ли е редно да очакваме, че редовите милион и половина парижани са длъжни да помнят от училище, че техният сънародник Монтескьо някога е написал: "Свободата на индивида свършва там, където започва свободата на другите". Което е базата на демокрацията. Но Оланд и другите от първата редица на шествието в Париж не би трябвало да са ги спомнят избирателно, само когато им е изгодно.

Цинично би било да твърдим, че избитите журналисти и карикатуристи от "Шарли ебдо" са си го изпросили с редовно публикуваните в списанието карикатури на пророка Мохамед. Но не друг, а авторитетният "Ню Йорк таймс" написа тези дни: "Но нека си го кажем направо - ако те (карикатуристите от "Шарли ебдо") се бяха опитали да публикуват сатирична карикатура дори в американски университетски стенвестник, това нямаше да издържи и 30 секунди, а авторите щяха да бъдат обвинени в ксенофобия и насаждане на омраза... Повечето от колегите всъщност не одобряват преднамерено обиждащия хумор, в който "Шарли ебдо" се е специализирал". Същото впрочем заявиха и някои от най-известните български карикатуристи, изтъквайки липсата и на етика, и на естетика в карикатурите на френския седмичник. В случая бихме перифразирали Монтескьо, че свободата да рисуваш обидни карикатури на пророка Мохамед свършва там, където това накърнява религиозните чувства на 1,5 милиарда мюсюлмани в света.

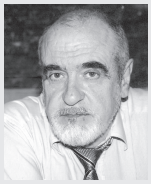
"Око за око, зъб за зъб" не е постулат на ислама, а на юдаизма. Може да се възрази: реакцията не е адекватна. Тук се подсещаме за българската притча за селянина, който казал на своята посестрима мечката, че й миришат устата, тя му казала да я удари със секирата по главата. Когато след години пак се срещнали в гората и селянинът я попитал зараснала ли е раната й, мечката му отвърнала, че раната е зараснала, но лошата дума за миризливата й уста не е забравила. Т.е. поражението от словото може да е по-болезнено от физическото страдание.

Винаги готови за коментар по всяка тема дежурни родни политолози изприказваха купища нелепи обяснения на причините, тласкащи хора като двамата братя и техния съратник Кулибали, извършили разстрелите на 7 януари във френската столица. Безработица, маргинализация, липса на перспектива и какво ли не още, дрън, дрън. Явления не от вчера, но не довели допреди 15-ина години до развихряне на джихада - свещената война. Натъкнах се на любопитна подробност. В енциклопедията "Ларус", издадена през 1980 г., където се изброяват петте основни задължения на мюсюлманите (вяра в единството на Аллах, петкратни ежедневни молитви, благотворителност към ближния, пости - Рамадан, поклонение в Мека), се добавя, че някои мюсюлмански духовници, улеми, обособяват джихада като шести стълб на исляма. Но "той напоследък е изоставен", уточнява "Ларус". Излиза, че това, което е било изоставено на границата между 70-те и 80-те години на миналия век, след това някак си се е развихрило.

В учението на Мохамед се споменават два вида джихад - малък и голям. Малкият се изразява в борба за разпространение на исляма и оттам тълкуването "свещена война", което е едно от най-спекулативните понятия в ислама. Така понякога "свещена война" се тълкува като оправдание за прилагане на насилие, още повече, че в Корана изрично е подчертано задължението на правоверните да преследват немюсюлманите. За джихадистите ставаш герой, ако привлечеш към исляма немюсюлманин, а убийството на "неверник" те праща направо в рая, където те чака цял харем красавици. И тук няма как да не потърсим отговора на въпроса за причините за активизирането на "шестия стълб" - джихада - именно от 90-те години на миналия век.

В последните дни на декември 1979 г. Съветският съюз изпраща голям контингент войски в Афганистан с цел смяна на режима. Злощастната авантюра продължава почти 10 години. Главният противник са талибаните, чиито отряди се формират и въоръжават с активна американска помощ. От САЩ между другото те получават ракети "Стингър", с които свалят съветски хеликоптери и самолети. След изтеглянето на съветските войски през 1979 г. американците се опитват да се възползват от вакуума и по ирония на съдбата талибаните използват "стингърите", за да свалят американските хеликоптери и самолети. Стига се до абсурдното решение на Пентагона да се откупуват от талибаните на завишена цена собствените "стингъри"... Да напомним, че Афганистан беше пристан за създателя на "Ал Кайда" Бин Ладен. И до днес "Ал Кайда" е един от активните участници в джихада, наред с Ислямска държава на Ирак и Леванта и с отрядите на халифата, под чийто контрол е цял Северен Ирак и значителни територии на Сирия. А бойците на тези и други по-малки формирования са главно бивши отлично обучени войници и офицери от армията на Саддам Хюсеин, чийто режим падна и те бяха изхвърлени извън борда под ударите на американската "Пясъчна буря". Нейното провеждане беше предприето, след като тогавашният държавен секретар на САЩ изнесе пред Общото събрание на ООН лекция, онагледена с карти и някакви ампулки, за наличието на оръжия за масово унищожение у армията на Саддам. Които не са открити и до ден-днешен. А петролът продължава да си блика, доколкото не беше посочен като причина за американското нахлуване в Ирак. Подобна участ очакваше и режима на сирийския президент Асад, но разрастването и активизирането на ИДИЛ, "Ал Кайда" и т.н., довело фактически до създаване на държава - ядро на бъдещ всемирен халифат, превърна, макар и неофициал-

Аз не съм Шарли...

Лозан ТАКЕВ

Аз също съм със "Шарли" и против зверското престъпление. Но имам и други оценки за събитията. Свои, български... Кой ражда гнева? Кой ражда терора? Я се огледайте в миналия и особено в днешния век? Кой воюва във Виетнам? Кой влезе в Куба? Кой направи хаоса в Истока? Кой посегна на Египет, Либия, Ирак, Афганистан? Кой бомбардира Белград? Кой влезе в Сирия? Коя е причината да има Ислямска държава? И има ли санкции, има ли протест, негодуване към подлога в изречението, действащото лице, което всички знаем? Помните ли кой определи Русия като империя на злото? Един американски посредствен актьор в Белия дом. Кой бойкотира олимпиадата в Сочи, кой провокира и определи настроение на санкции към Русия? Само затова, че руснаците си върнаха Крим! Своя Крим! А защо имаше Майдана ли? Защо Майдан не можеше да има във Вашингтон? Защото там просто няма посолство на САЩ... може би! Кой гледа към Украйна като на нова политическа и географска дестинация? И пак идва въпросът кой сее хаос в света? Кой възбуди терористичните акции? Заради кого са най-вече отмъстителните чудовищни терористични акции и жертви? Милиард и шестстотин милиона мюсюлмани има по света. 30 милиона са в Европа... Как ще живеем оттук натам? Как да ги накажем? Няма го Йосиф Висарионович да ги прати в Сибир! Кой е световният жандарм, който ще въведе нов ред? За какво беше за много кратко Хилъри Клинтън у нас? За какво идва за още по-кратко Джон Кери? Да провери наведеното ни положение пред господарите от Задокеана... А се чудят защо Путин пита: "България съществува ли като държава?" Цитирам: "Усилията, които полагаше Русия, било то царска, социалистическа или демократична, за да помогне за взаимноизгодното сътрудничество и развитие на България, пропаднаха. Аз самият не вярвах, че може да се стигне до подобно развитие на нещата. Смятах, че сред българите има все пак хора, които ще имат сили и желания да защитят своя национален интерес, но уви! Бил съм прекалено наивен. Убедих се, че България вече не съществува като държава, и което е по-страшно, умира като народ". Тежки и точни думи. Звучат като присъда, от тях боли. И са изречени с искрена болка. Поне 70 на сто от българите ги боли. И тук е отново мястото да припомним посланията на пророчицата Ванга за бъдещето на България заедно с Русия. Тук е мястото на припомним дори думите на цар Борис Трети: "Винаги с Германия и никога против Русия..." Което не пречи да осъвременим девиза си: "В Европейския съюз, но никога против Русия!"

Париж

но, Дамаск в съратник на поредната скалъпена от САЩ коалиция за борба с "Ислямска държава".

И за да не бъдат нашите видни политолози сами в създаването на абсурди за причините за джихадизма, ще дадем и ние своя скромен принос. Много приказки се изприказваха тези дни за прелестите на съвременната демокрация, за несъвместимостта на насилието, упражнявано от джихадистите, с ценностите на XXI век, озарен от човеколюбието на християнството, между другото. Само че ислямът не е врътник на християнството, Мохамед полага неговите основи в началото на VII век, т.е. за вярващите в Аллах сега е XV век (1436 г). Ами я да си спомним какво е било характерно за човеколюбивото християнство през 15-ия му век. В 1199 г. папа Инокентий III въвежда Светата инквизиция. Във Франция тя е официално отменена в началото на XVIII век. През тези над 5 века по груби сметки са изгорени на клада 300 000 еретици, повечето жени, обвинени, че са вещици. В 1415 г., след като е изтезаван, е изгорен жив Ян Хус. Два века по-късно, през 1600 г., съдбата му е последвана от Джордано Бруно. Те са допускали, че Земята не е плоска, че тя се върти около Слънцето, а не обратно, и други подобни еретични небивалици. На кладата изгаря Жана д'Арк. Излиза, че християнството невинаги е било толкова човеколюбиво, погубвайки най-светли умове на Средновековието. И ако направим един малко произволен паралел между възрастта на обществото и възрастта на човека, ще излезе, че в тийнейджърските си години те си приличат по необузданост и агресивност. И едва след това идва поумняването и улягането. Та ако християнството е вече влязло в по-зрялата и отговорна възраст, ислямът все още плаща данък на тийнейджърските си лудории.

Абсурдни разсъждения, нали? Не повече от обясненията за безработицата, безперспективността, маргинализацията като причини за войнстващия джихадизъм.

Настоящето плаща за греховете на миналото

Жестокият факт и жестоките причини за него

Проф. Велко ВЪЛКАНОВ

От дни светът живее в дълбоко потресение. Хора убиха хора. Не питам още за мотивите. Да отнемеш живота на някого е грях, за който не може да има опрощение. Грях е изобщо да убиеш друго същество. Ще призная, че имам абсолютна непоносимост към ловците. Те убиват не за да се нахранят, а за да изпитат тъмната предчовешка радост да убиват.

Но не е възможно да не се потърсят причините за едно злодеяние, развълнувало дълбоко света. Чуха се много обяснения, но те, мисля, се плъзгат по повърхността на действителните причини за ужасното зло.

1. Несъмнен факт е, че убийствата в Париж са религиозно оцветени. Убийците са мюсюлмани, жертвите са християни. В тях намира израз насаждана и поддържана от векове непоносимост между двете световни религии. Но дали не в отделните религии, а в самата религия като социално явление не е заложена определена нетърпимост към другите религии? Никоя религия не иска да търпи съперничеството на другите религиозни системи. Дори в християнската религия, която се смята за една от най-толерантните (ако те ударят по едната страна, дай да те ударят и по другата), намираме известна непоносимост към възможните други религии. Да си припомним първата от десетте божии заповеди, отправена към християните: "Аз съм Господ, Бог твой, да нямаш други богове, освен мен". Но странното е, че в името на "Бога свой" са водени многогодишни войни между самите християни. До неотдавна в Северна Ирландия се избиваха в кръвопролитни битки католици и протестанти - две основни направления в християнството. Но ако такава вътрешновидова борба е възможна в християнството, защо тя да не е възможна и в другите световни религии, в частност - в исляма?

В Корана на не едно място ще откриете повелята, което се съдържа в Библията:

да нямаш други богове освен Аллах

Но и самият Аллах, както се оказва, не е в състояние да обедини вярващите в него. Жестока нетърпимост се проявява в отношенията между членовете на двете основни направления на исляма - шиити и сунити. Те са в процес на непрекъснато самоизбиване. И щом вътре в една религия е възможна такава взаимна нетърпимост, каква трябва да е нетърпимостта между християни и мюсюлмани? Стотици хиляди са християните, избити от мюсюлмани, не по-малко са и мюсюлманите, избити от християни. Убийствата продължават и до днес. Париж е едно от ужасните доказателства за това.

Тази недостойна за нито един от боговете война трябва да има най-после край. Религиозните лидери трябва да положат всички усилия, за да намерят онова, което ще сближи, а не раздалечи техните вери. Трябва да се осъзнае, че за милиардите хора по света има две висши същества, които стоят над всичко - майката и Бога. И няма свобода, включително и свободата на словото, която да оправдае посегателството върху тези висши за хората ценности.

От тази гледна точка намирам карикатурите във френския сатиричен вестник "Шарли ебдо" за съвършено неоправдани. Няма абсолютна свобода. Като всяка друга свобода, свободата на словото трябва да обслужва Доброто в света. Не вярвам днес да има човек на планетата, който да е щастлив от употребената чрез френския вестник "свобода на словото". При това, извинете, не всяка карикатура е израз на свободата на волята. В много случаи карикатурата е просто средство за изкарване на насъщния. Ще си позволя с правото на лаик да кажа, че не намирам карикатурите на "Шарли ебдо" за връх в изобразителното изкуство. Световната култура би могла да преживее и без тях. С тях обаче видяхме какво става. Днес всички - политици, граждани, хора на изкуството - освен протестни митинги трябва да си направят и много сериозни изводи за социалните отношения в света.

2. Но драмата в Париж, която е драма на цялото човечество, има и своите социални корени. Не можем да избягаме от факта, че атентаторите произхождат, общо взето, от страни, които са били колонии на държавите, чиито граждани пострадаха от атентатите. Коя западна държава не е имала колонии в Африка, в Азия, Америка? И в кои от своите колонии колонизаторите не са безчинствали, отнасяйки се към местните хора като към животни? Само преди два века пирати отвличаха африканци - мъже, жени, деца, за да ги продадат като роби в Северна Америка. Африканци, които се бореха за своя държавна независимост,

биваха безжалостно избивани

Преди по-малко от век белгийските власти (Белгийско Конго) заедно с американските си приятели организираха преврат, в резултат на който първият министър-председател на Демократична република Конго, благородният Патрис Лумумба, бе смъкнат от власт и зверски убит. Гледах неотдавна филм за събитията от онова време, в който чух коментара на двама белгийски офицери: "Но той оскърби моя крал!" - възмутено повиши глас единият офицер. Така значи: те са неспособни да понесат оскърблението на своя крал, но могат да разрушат една държава и да избият най-достойните нейни представители.

Довчера цяла Африка - Судан, Тунис, Алжир, Либия, Конго, Сирия, Ливан, Ирак, Египет - беше колонизирана, като и днес продължава да търпи брутална колониална намеса. Нападнаха Либия, Ирак, Афганистан, Сирия, избивайки стотици хиляди невинни граждани, унищожавайки и заграбвайки материални ценности за милиарди долари. И всичко това става в наши дни, без при това да е потърсена предвидената в Устава на ООН отговорност.

Днес много жители на бившите колонии стават граждани на държавата колонизатор, но все пак същински граждани те не стават. Във всички случаи те са второ качество граждани. Те са вече "французи", но дълбоко в тяхната народопсихология стои стаена обида от извършваното над техните деди именно от французите насилие. Подобни са нещата и в САЩ. Там допреди век и половина робството бе законово състояние. А само преди 50-60 години чернокожите нямаха право да влизат в ресторанти на белите, а чернокожите деца - правото да учат в училищата заедно с белите. Не е възможно двувековното робство на чернокожите в САЩ да не е оставило дълбоки следи в тяхната народопсихология. Отделни техни представители могат да стават министри, генерали, дори и президенти, но "Чичо Томовата колиба" не е забравена и не може да бъде забравена. Ето защо са толкова бурни протестите срещу убийството на едно чернокожо момче. Това е бунт не толкова на настоящето, колкото на миналото. Бихме могли да приемем, че днес настоящето плаща за греховете на миналото.

Трудно е да се каже

докога това ще продължи

Но във всички случаи дотогава, докато всички граждани по света не получат реално социално равенство, когато всеки човек ще е толкова човек, колкото всеки друг човек. Следвайки Русо, трябва да кажем, че всеки от нас трябва да има толкова много, че да не става нужда да се продава на другите, и толкова малко, че да не може да купува другите.

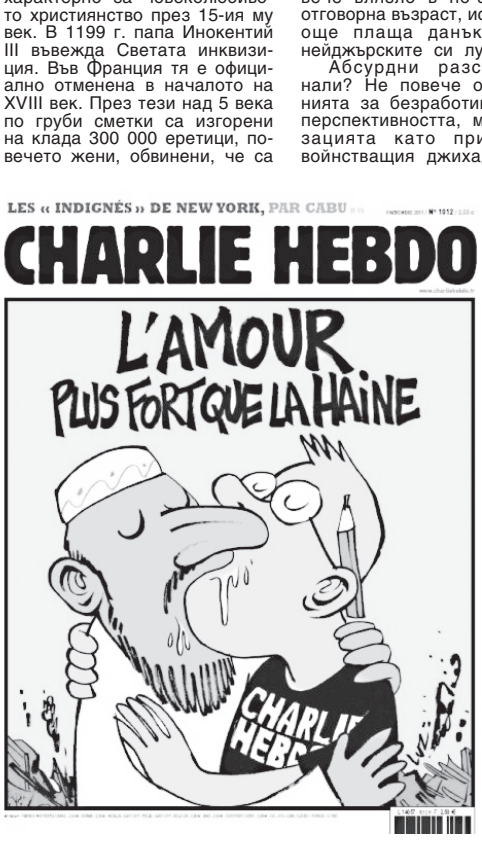
Необходимо става да изработим и вярно отношение към съществуващите между нас различия. Има различия, които трябва да приемем, има и различия, които трябва да отхвърлим. Ние трябва да съхраним различията, благодарение на които изграждаме своята социална идентичност, и да отхвърлим различията, които ни поставят в нечие политическо, икономическо, социално подчинение. Всеки, без да пречи на другите, трябва да може да бъде такъв, какъвто иска.

3. Трябва да съзнаем обаче, че дълбока промяна в социалния статус на хората по света трудно ще бъде осъществена, ако не се промени господстващата в света политико-икономическа система. Ако човечеството не се освободи от опеката на октопода САЩ, трудно можем да очакваме положителни промени. Днес десетки народи се намират под икономическото и политическото господство на тази кошмарна държава,

която не познава нито правото, нито морала

Щатите ускорено действат да подчинят на себе си и останалата част от света. Всеки опит за неподчинение се наказва с цялата безапелационна жестокост. Разгромиха достойната държава Сърбия само защото тя си позволи да защити своя суверенитет. Невероятни усилия се полагат да се пречупи държавническата власт в Русия, която единствена от големите държави продължава решително да отстоява своите национални интереси и държавен суверенитет. Русия е обградена от постоянно разгръщана система от нападателни оръжия, които в определен момент може да бъдат поставени в действие. За огромно съжаление България също е включена в тази изключително опасна за самата нея стратегия.

Ако иска да се спаси, човечеството трябва да се противопостави с цялата си мощ на фундаментализма на държавата САЩ. Дилемата днес е наистина такава: Човечеството или САЩ.

Любовта е по-силна от омразата

Значи може и така...

РАЗМИСЛИ ОТ ИГНАЖДЕН ДО БОЖИЧА

Днес празничната култура все по-често изкарва хората от домовете, приобщава ги към благодатните традиции, вдъхва надежди за берекет и добруване

Маргарита БРАДИСТИЛОВА

В кризисни времена българинът търси духовни опорни точки в стародавните обичаи. Завръщането към миналото е вълнуващо пътуване към сегашното и бъдното... Рождественско-новогодишните празници днес се честват повсеместно. Митологичната култура, свързана с богатия обреден синкретизъм, със сакрално-магическите действа и фолклорно-зрелищните заклинания, продължава своето хилядолетно битие.

В храмовия празник раждането на Богочовека Исус Христос е свещено послание, въплъщаващо осъзнатата хармония за спасение, мирен живот и справедливост. Свободолюбие и одухотвореност се смесват с вродения демократизъм на европейския южняшки темперамент. Може би влияние върху народохарактерологията ни оказва и геостратегическият фактор на пословутите интеркултурни кръстовища. Но в бликовете на кръвта у българина неизменно остава легендарната свежест на Балкана и космическата духовна необятност, разтваряща и претворяваща традиционните ценности, раждащи непреодолим стремеж към съвършенство... В рождественската празнично-обредна ритуалност българинът не забравя да се поклони и пред Богородица. Светият образ на майката, родила в мъки своя син, както се пее в коледарската молитва "от Игнажден до Божича". Обичта и уважението към майка и родина изграждат темела на човещината по нашите географски ширини.

Отколешната традиция в Шоплука се спази и т.г. Живот блика и по манастирите на Софийската Света гора. Особено атрактивни са соларните символи върху пити и погачи в Казичене. На площада пред кметството горя буен огън, изви се традиционното българско хоро, водено от почетния председател на читалището Никола Иванов Миков, преоблечен в костюм на Дядо Мраз. На сцената блестяха фолклорните певчески и танцови състави. Старинни шопски изпълнения, фойерверки от остроумия. Това е празничният свят на "сериозно-смешното" в колоритната гама на фолклорната мистерия, свързана с библейския сюжет за раждането на Млада Бога. Предприемчивите казичеки демонстрираха ненадминат майсторлък в традиционни ястия, не пожалиха сили, време и средства да възобновят обичаите. Наред с извисената святост на празничните духовни измерения не липсваше и чалгата на популярен сватбарски оркестър...

Писателят Николай Хайтов в своите "Дневници" критикува еднотипните телевизионни предавания, свързани с коледно-новогодишните празници, където "трима играят - три милиона зяпат". Сега празничната култура все по-често изкарва хората от домовете, приобщава ги към благодатните традиции, вдъхва надежди за берекет и добруване.

Английският културантрополог Джеймс Фрейзър търси философската специфика на ритуалистиката, свързана с типологията на официозните "календи" от соларния календар на античната Римска цивилизация. Ученият обръща сериозно внимание и върху произхода на елевсинските мистерии, произлизащи от фолклорно-празничната митологична система на Балканите. Тяхната обредно-легендарна структура повечето изследователи свързват с изкуството на театъра в Европа, припомняйки, че в тяхната реализация участие е вземал създателят на античната трагедия Есхил.

В забързания и напрегнат делник празниците, подобно на митичните сфинксове, поставят постоянни гатанки пред човека. Защо го привлича примамливата светлина на мирозданието, защо го стряска неизвестността на смъртта, защо се вълнува от проблемите на душата след изчезването на плътта... Отговорите на безкрайните въпроси съхраняват характерния антропологически тип в хилядолетната мистериалност и на българските народни обичаи, потърсили оправдателна присъда за мимолетността на човешкия живот в раждането на Новата слънчева година.

Заради тези, които идват след нас

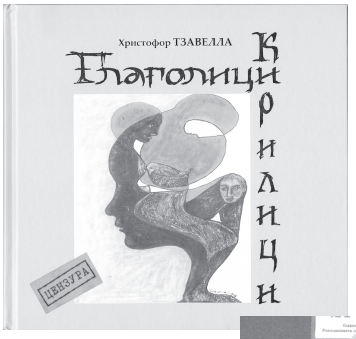

Димитър ГЕНЧЕВ

Днес присъстваме на възкресение. На приказка, която получава щастливия си край - 50 години след първото й разказване. Щастлив съм, че доживях до чудото. Ще се радвам, ще чета, ще си спомням. Три дена ще празнувам, ще ям и ще пия, и (понеже сме в криза) - по мустаците ми ще тече, но в устата ми няма да влезе...

Едно банално клише казва, че всяка книга има собствена съдба. Да напишеш думи, черно на бяло, да извадиш сърцето си на показ, да извикаш сенките на забравените прадеди, да назидаваш още неродените си деца, да остареещ с патриаршеска кротост, за да доживееш до срещата с младата си бунтовна душа - красива и непокътната. Да, това е чудо.

За мен лично днешната среща с поезията на Христофор Тзавелла - великолепното пълно издание на стихосбирките му "Глаголици" и "Кирилици" (изд. "Български бестселър", НМБКП, 2014) - не е никакво представяне или промоция. В ръцете си държа една машина на времето, духовен катапулт, който ме изстрелва половин век назад в една дъждовна есенна софийска вечер, когато въртящата се врата на барчето на площад "Славейков" се отвори, за да даде път на петдесетгодишно приятелство. Толкова време изтече от онази ноемврийска вечер, когато Христофор Тзавелла прекрачи вечно отворената врата на "Млечния бар" и си седна на столчето. Сега с опита на рошавата си бяла глава разбирам, че тогава съм присъствал не на просто сядане, а на ритуален магичен акт, на посвещение и "заемане на мястото" - неговото място сред поети, режисьори, сценаристи, историци, артисти и художници. Защото когато прекрачи вратата на най-прочутото софийско кафене през 1965 г., Христофор Тзавелла беше всичко това, взето заедно: поет, режисьор, сценарист, историк, артист и художник.

Христофор Тзавелла е странна птица в българския културен живот. Цялата му личност е белязана с уникалност, ексцентричност, нетипичност, дотолкова чужда на днешния свят, че и най-близките до него разбирахме какво го очаква - да бъде чужденец в собствената си страна. Нещо, което беше естествено - многотиражните копия никога не признават уникалността на матрицата. Такъв съм го запомнил и аз - сякаш княз Мишкин беше сбъркал самолета на летището в Торонто и вместо в Петербург беше кацнал в София. С късата на зелени квадрати пелерина, американските му развласени чизми, с гамаши и широки медни закопчалки, с целия си вроден расов аристократизъм на човек, чиито деди заедно с лорд Байрон са освобождавали Гърция, той приличаше на византийски поет, нарисуван от венецианските майстори на Ренесанса.

Странно беше това идване. Да напуснеш Америка, за да се завърнеш в България? Че нали движението в ония години беше точно в обратната посока. И хората бягаха, без да се оглеждат: и Румяна Узунова, и Асен Игнатов, и Джери Марков, и Владо Костов, и Климент Денчев, и братята Браневи - все хора, с които си пиехме кафето всекидневно, даже, както се разбра наскоро, и Любомир Левчев си е стягал дисагите за Америка. Точно тогава Тзавелла се върна. А защо го е направил, става ясно от първата му българска стихосбирка "Глаголици" (1969). Великолепният преводач на Шекспировите "Сонети", на Робърт Бърнс и Уитман, Владимир Свинтила, онзи същият, когото бащата на структурализма Роман Якобсон наричаше "конгениален" по радио "Свободна Европа", ни четеше Тзавелла в кафенето първо на английски, после в превода си на български:

"Земята търсих като милостива длан, за да намеря на духа си мир...

Във всички дни аз виждам изгреви като сълзи - те оплакваха умрелите лъчи.

Устата ми бе запечатана с тишина, звъняха челюстите ми като копита...

Аз вкусих страх от своето сърце за семена, тъгуващи по доблестта в живота...

Намерих дружеска ръка в гордостта, достойнството си да издигна в глас..."

"...Така дойдох в славната земя, остатъка от своето сърце в люлката славянска да положа" - тържествено редеше той - и после ни изнасяше дълги лекции за "Бейкъновите акценти в Тюдоровата музика на поезията на Христофор Тзавелла".

И ние всички чувствахме магията на Христофоровото слово. "Гениално е, но ми е чуждо" - казваше Здравко Петров. Тогава той още не беше онова критическо величие на литературния небосклон "Arbiter elegantiarum" на българската поезия, а твърдо отстояваше класово-партийния подход в интимната българска лирика. "Чуждо му е - защото е гениално" - ехидно подмяташе бъдещият автор на "Балада за Георг Хених" - Виктор Пасков, който по това време прохождаше като поет в "Средношколско знаме" под ревнивия поглед на Тошо Тошев. Да, да, за същия (днешния вестникарски магнат става дума). Слави Боянов, родом от с. Горно Броди, професор по класическа немска философия, асистент в Сорбоната на великия руски философ Николай Бердяев и последователен критик на Тодор Павлов отсичаше - дарбата му иде от с. Руля. В Руля и Горно Броди се раждат само философи, поети и комити... После дойде признанието на акад. Иван Дуйчев (присъствах на този разговор), на Тончо Жечев, Кръстю Куюмджиев, Кольо Севов, но те предпочитаха да приказват за него повече в кръчмата "Видинска среща", отколкото на страниците на "Литературен фронт". Проф. Филип Шашко идваше тържествено в кафенето при Тзавелла като на поклонение.

Поетът Радко Радков не ревнуваше. Той продължаваше талантливо да възпява Византия, която Христофор толкова искаше да победим в душите си.

Впрочем, и втората стихосбирка "Кирилици" (1971) остана неразбрана и критически неразгадана докрай. И не само заради естествената ревност на литературните аборигени, политическите нагаждачи и партийни простаци. А защото земята му се оказа огромна духовна и поетична територия - Симеоновата, Самуиловата и Калояновата България, толкова големи, че балканските ни съседи щяха да се почувстват застрашени от поетичната инвазия на Христофор Тзавелла. Затова "Кирилици", одрана и обезкостена наполовина от поредния литературен наемник, беше прибрана под рафта - за да не се накърни... мирното съвместно съществуване на братските балкански народи.

Сега, когато чета и се радвам, и се ядосвам едновременно, когато гледам убийствените зачеркавания на литературните касапи, ми иде да крещя като Паисия: "Защо бе, юроди и неразумни, защо?" Питането е риторично. Гробарите никога не са знаели, че истинската поезия не може да се оперира и да се захвърли в моргата. Тя има свойството да се възражда и да се завръща в живота като бумеранг, който въздава справедливост за този, който я е изстрадал.

Точно това става днес с истинското и засега първо издание на "Глаголици" и "Кирилици". Христофоровото поетично слово воскресе из мертвих.

Дано и читателят му да е още жив!

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

„СОПРАНО ТУРЕЦКИ" С КОНЦЕРТИ В СОФИЯ И ВЕЛИКО ТЪРНОВО

СЕДЕМ БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИЦИ ОБЕДИНЕНИ В „Изкуство за живот"

Творба на Валери Ценов

Благотворителна изложба в подкрепа на Детската клиника към УМБАЛ „Св. Георги" в Пловдив се открива в Арт център „Форум" в столицата

За втори пореден път по инициатива на д-р Елена Радева, основателка на френската галерия "Константин", в София ще бъде открита благотворителна изложба в подкрепа на Детската клиника към УМБАЛ "Св. Георги" в Пловдив, под мотото "Изкуство за живот", научи ДУМА от Ралица Жикова. Инициативата събира на едно място творбите на седем от най-търсените български съвременни художници - Никола Певичаров, Васил Стоев, Лили Кючукова, Ицко Мазнев, Илия Желев, Валери Ценов и Недко Итинов. Картините ще бъдат изложени в Арт център "Форум" в София на ул. "Георг Вашингтон" 24 от 17 януари до 28 февруари. Целта на благородната инициатива е да бъдат събрани средства за посрещане на неотложни нужди като консумативи, хигиенни материали, перфузори и други материали.

Първото издание на изложбата "Изкуство за живот" беше организирано през април 2014 г. и се утвърди като успешен модел за благотворителност в полза на две отделения в Клиниката по педиатрия и генетични заболявания в Пловдив.

"Изложбата "Изкуство за живот" е пресечна точка на моята работа като лекар и на моя интерес към съвременното българско изкуство. Какъв по-добър начин да се даде възможност за изява на българските творци, като в същото време бъде подкрепена каузата за осигуряване на добри условия за лечение на децата в пловдивската Детска университетска клиника", казва д-р Елена Радева, която живее и работи като лекар във Франция. Самата тя подкрепя културния обмен между България и Франция и популяризира съвременното българско изкуство чрез основаната от нея галерия "Константин" във Вердерон, Франция.

"Събраните средства от предишната изложба в София подкрепиха подобряването на условията за престой и лечение на децата в клиниката в Пловдив. За съжаление постоянно имаме нужда от допълнителни средства, с които да посрещаме текущите нужди на нашите малки пациенти, каза проф. д-р Иван Иванов, началник на Клиниката по педиатрия и генетични заболявания към УМБАЛ "Св. Георги". Благодарен съм както на художниците, предоставили своите произведения за изложбата, така и на д-р Елена Радева за усилията и ентусиазма по организацията на тази инициатива", допълни той.

С филма на Ю. Кара "Утре беше война" в София ще започне мащабната кинопанорама, посветена на 70-годишнината от победата над фашизма

ВХОД СВОБОДЕН ЗА КИНОПАНОРАМА, ПОСВЕТЕНА НА 70 ГОДИНИ ОТ ПОБЕДАТА

Альона НЕЙКОВА

На специална кинопанорама с руски и съветски филми са поканени софиянци и гости на столицата от този четвъртък до края на декември. Инициативата на "Россотрудничество" в България е посветена на 70-ата годишнина от победата във Великата Отечествена война. Подбраните творби показват героичната и трагична епопея, трудните етапи по пътя към триумфа над фашизма и радостта от края на битките. Панорамата с вход свободен в Руския културно-информационен център започва на 15 януари от 18 ч. в Малката зала с прожекция на култовата лента на режисьора Ю. Кара "Утре беше война" ("Завтра была война"). Почитателите на Седмото изкуство и прекланящите се пред подвига на хората, дали живота си в борбата срещу фашизма, ще имат възможност да видят филми, получили многобройни награди на международни кинофестивали в Берлин, Карлови Вари, Сан Франциско, Кан, Венеция и т.н. Ще бъдат представени и творби на световноизвестни режисьори, сред които М. Ром, С. Бондарчук, Ю. Озеров и др. Селекцията включва и продукции, които за първи път ще се прожектират пред българската публика. Пълната програма на филмите се публикува на rkic-bg.com. Също така всеки месец на информационното табло на ул. "Шипка" 34 в София може да се видят названията на кинотворбите, включени в панорамата, както и точните дати на представянето им - всеки четвъртък, през цялата 2015 г.

Читалища и община - в общ културен календар

Дана РУСЕВА

Календарните планове за тази година на читалищата в Добрич - Народно читалище "Йордан Йовков", читалищата "Пробуда", "Романо дром" и "Мевляна", бяха приети от Общинския съвет. Състави на читалищата участват активно в годишния културен календар на община Добрич, както и я представят в национални и международни прояви.

Идеята е читалищата да продължават да се утвърждават като модерни многопрофилни центрове за култура и образование в Добрич, както и дейността им да е привлекателна и за детето, и за пенсионера, и за хора, които искат да се изявят в художествената самодейност, и др., аргументират се от кметството. Приемането на тази програма означава и поемането на известен финансов ангажимент от общината, очакват от читалищата.

кратки

Учител и ученици в галерия „Сердика"

Изложба на Десислава Денева и нейни ученици от НГПИ "Св. Лука" под наслов "От любов към рисуването" ще бъде открита на 15 януари от 18 ч. в галерия "Сердика" (ул. "Цар Самуил" 90/Б, ет.2, в обновената част на Женския пазар). Ще се представят учителят - вече утвърдено име в творческите среди с графични листове и пластика, и младите таланти в различни сюжетни линии и техники. Приятна изненада за вечерта ще бъде участието на ученици от НМУ "Л. Пипков", които ще изнесат кратък концерт.

Премиера на филма „Димитър Шишманов. За размишление"

Премиерата на най-новия документален филм на режисьорката Ралица Димитрова и оператора Пламен Герасимов "Димитър Шишманов. За размишление" по сценарий на проф. Елена Михайловска, д.н. и Константина Гуляшка ще се състои днес от 19 ч. в Дома на киното. Наследник на фамилията Шишманови, Димитър Шишманов е юрист и дипломат, писател и хуманист. Филмът повдига завесата на несправедливата забрава, като максимално се доближава до една извънредно интересна личност чрез собствените й изповеди и откровения. На последното издание на фестивала "Златен ритон 2014", филмът бе отличен с наградата на Съюза на българските филмови дейци. В ролите ще видим Атанас Атанасов (в ролята на Димитър Шишманов), както и "гласовете" на Ангелина Славова и Михаил Краевски.

Кънтри и блус с Лили Друмева

Концерт на кънтри певицата Лили Друмева ще се състои на 16 януари от 20.30 ч. в "Блус барът на Гошо" на бул. "Прага" 23 (до "Баня Мадара"). Програмата включва авторски песни и хитове от кънтрито и блуса. Входът е 5 лв., научи ДУМА от Лили Друмева-О'Райли.

„Отвъд планини и долини" в Чешкия център

Изложба на Андреа Тахези под наслов "Отвъд планини и долини" ще бъде открита на 15 януари в 18 ч. в галерията на Чешкия център. Изложбата представя илюстрации по литературни мотиви, разработени както с класическа техника (рисунка, пастел, акварел и колаж), така и чрез формата на дигиталната графика. Андреа Тахези е илюстратор, художник и график, родена през 1966 г. в Прага. Учи в пражкия Институт за приложни изкуства, ателиетата за алтернативни техники и филмова и телевизионна графика. Представяла е авторски изложби в Чехия и чужбина. Носителка е на редица награди, последната от които през 2014 г. в Чехия за "Най-красива книга на годината".

„Viva la classica“ представя „Арабеск“

Съвременен поглед към три големи заглавия от балетната класика на XIX век ще видим в програмата тази вечер

Балет “Арабеск”, по силата на своята вече 45-годишна традиция, се движи комфортно и без страх в полето между авангарда и традицията. В спектакъла “Viva la classica”, който ще бъде изпълнен тази вечер на сцената на Националния музикален театър “Стефан Македонски”, трима български хореографи поемат риска да навлязат в напрегнатата зона между класика и съвременност и предлагат различни стратегии за оцеляване в нея.

В програмата са включени три големи заглавия от балетната класика на XIX век, научи ДУМА от Мая Михайлова. В “Лебедово езеро”, музика - Чайковски, хореография - Анна Донева, днес ще видим младите таланти на трупата в прекрасното им изпълнение в ролята на Белия лебед - Петя Колева, в двойката черни лебеди - заедно с Виктория Петрова и новото попълнение Андрея Андонова, Черния лебед, впечатляващо истанцуван от Ангелина Гаврилова, принца Лебед от Васил Дипчиков, белите лебеди от Марина Попова, Стефка Табакова и Цвета Захова (още една премиера за трупата) и мъжките лебеди - атрактивните танцьори Валери Миленков, Ервин Есен и Стефан Вучов.

В “Дон Кихот” по музика на Рихард Щраус, откъс от симфоничната поема, и хореография на Боряна Сечанова, вълнуващо преживяване поднасят солистите на “Арабеск” Асен Наков, Теодора Стефанова и Филип Миланов, които с подчертано актьорско майсторство пресъздават интересната интерпретация на образите на Дон Кихот, Санчо Панса и Дулцинея.

В “Баядерка” по музика на Лудвиг Минкус и хореография на Татяна Соколова солисти са Марина Попова, Стефка Табакова, Васил Дипчиков, Валери Миленков, Филип Миланов, Сенки - Ангелина Гаврилова, Андрея Андонова, Виктория Петрова, Мариана Крънчева, Марина Попова, Марина Попова, Петя Колева, Стефка Табакова, Стефани Ханджийска, Васил Дипчиков, Валери Миленков, Ервин Есен, Стефан Вучов, Светозар Тинев, Филип Миланов (Даяна Асенова, Мирослава Захова - студенти от НБУ).

Без да бягат от оригиналната фабула, с намигане към класиката, трите хореографи реализират със замах своя днешен поглед към оригиналите.

Кевин Макдоналд пристигна в Москва с новия си филм „Черно море”

Христо СЪБЕВ, Москва

Известният британски режисьор Кевин Макдоналд, автор на филмите “Последният крал на Шотландия”, “Докосване до пустотата”, “Боб Марли” и други, носител на “Оскар” за документалния филм “Един ден през септември”, пристигна в Москва с продуцента Чарлз Стил и съпругата си Ема. В кинотеатър “Формула Кино Европа” те представиха новия приключенски екшън “Черно море” заедно с руските актьори Григорий Добригин, Сергей Пускепалис, Сергей Колесников и Сергей Векслер. Във филма участват още Джъд Лоу, Бен Менделсон, Паулина Бонева, Георги Николоф и др.

Режисьорът сподели на пресконференция, че историята с руската подводница “Курск” го е вдъхновила за този филм, чиято подготовка е продължила пет години.

- Кевин, събрали сте истински международен екип. Как се работи с толкова различни характери - освен английски и руски актьори, участват и родените в България Паулина Бонева и Георги Николоф?

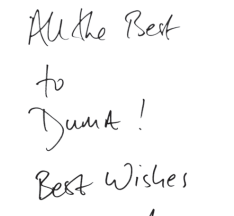
- Проблеми, естествено, имаше, но всичко завърши успешно. Например, когато кажеш на руските актьори какво трябва да говорят, те започват да обсъждат: ама защо това е така, а не така, и т.н. А когато кажеш на английските актьори как трябва да играят ролята си, те просто изпълняват. Дори това да не им харесва. Иначе с всички участници се сработвахме добре. Трудности ми създаваше Бен Менделсон, който много пушеше и постоянно напускаше снимачната площадка...

- Трябваше ли Джъд Лоу да пристигне в Москва за премиерата?

- Той много искаше да дойде, но е зает със снимки. Опита да се освободи поне за един ден, но така и не успя.

Кевин Макдоналд и Чарлз Стил ще представят филма “Черно море” и в Санкт Петербург. Организаторите са подготвили разнообразна програма за гостите с посещение на забележителности на руската столица. А в ресторант “Шотландска клетка” бе приготвено специално меню от дивеч и авторско изпълнение на шеф готвача на традиционното шотландско ястие хагис - за истинския шотландец Кевин Макдоналд.

Снимка АВТОРЪТ

Авторът представя

Обичам те, древна Лузитания и съвременна Португалия!

Сидония ПОЖАРЛИЕВА

Има много начини да се влюби човек в една страна - като турист или да заобича само хората, с които се среща, или Любовта му да остане дълбока, за цял живот, избликнала от духовните пластове на народа, от черти в характера му, традиции, наследени през вековете, от неговата история, култура, литература... Особено ако е открил много сходства между родната и неговата страна в цялото своеобразие от пластове.

Португалия влиза в моя обсег на интереси от 1974-та, които се задълбочават през 1975-а, когато за първи път я видях и почувствах, изпратена служебно като журналист с колеги, за да отразим в поредица репортажи актуалната кипяща революционна картина от живота на хората. Десетината статии имаха невероятен обрат в моя творчески и личен живот.

Обхождайки от Севера до Юга тази малка като България страна, с население почти като нашето, тя ме порази с топлотата и човечността на своите люде, с откритостта и гостоприемството им, с красотата на построеното от тях, с традициите и обичаите им, в които намерих много близост с нас. Със скритата тъга “саудад” в характера им, наследена през вековете, преминала в тяхното типично народно пеене “фаду” - и те като нас бяха преживели две поробвания (арабско и испанско). Но и те бяха намерили сили да се вдигнат и проявят вдъхновяваща борбеност, за да отхвърлят полувековен диктаторски режим с Революцията на карамфилите.

В много още статии, репортажи, интервюта през изтеклия период досега отразявах своите впечатления, вълнения, обич към хората на Португалия. При неколкократните си пътувания там и в Международните писателски срещи в София се запознах и сближих с много поети, писатели, интелектуалци (и със семействата на някои от тях), които и до този момент остават мои приятели. Затова с мъка се сбогувам, когато напоследък мнозина си отиват от този свят.

Като преводач подбирах най-силните и новите им книги. Тук ми се иска да благодаря на един португалец - Фернанду Гонсалвеш, който живя много години в България и се върна в родната си страна, за да й поднесе своите “карамфили”. Като икономист бе назначен веднага за директор на едно от големите предприятия, “Мундет”, за производство на коркови изделия. Човек с тънка чувствителност, той ме насочи към превод на португалска литература, отрупвайки ме с книги, които ми послужиха в бъдещата дейност.

От многобройните си писания - журналистически и литературни, реших да подбера и оформя два тома, които да предложа на българската читателска публика. Представената книга е с литературна критика, която придружаваше всяка антология или отделно произведение на даден автор. Вторият том, живот и здраве, ще бъде с подбрани статии, интервюта с португалски писатели, които дълбоко са ме впечатлили и завладели, за да останат завинаги в сърцето и душата ми.

* * *

Защо това заглавие - “Моя Любов, Лузо-Португалия”? (Знае се, че древното име е Лузитания.) Обичам те, древна Лузитания и съвременна Португалия! От упорития едноок идалго, великия ренесансов поет от XVI век Луиш Ваш де Камойнш, възвеличил далечните лузитанци, герои в битки, до най-младата съвременна писателка Паула Родригеш (от Матузинюш - града на любимия ни Ежиту Гонсалвеш, превел Ботев, Гео Милев, Смирненски и Вапцаров). Тя получи награда “Откритие” за романа си “Хоризонт и море”, 2013, с обещание да бъде публикуван през 2014-а.

Ще бъда щастлива, ако ти, любознателни читателю, съумееш да усетиш и обикнеш тази Лузо-Португалия. Пожелавам ти го от цялото си сърце!

Из въведението към книгата “Моя Любов, Лузо-Португалия” (литературна критика), издадена от “Фараго”, София

ВРЕМЕТО

Днес времето ще бъде ясно и почти тихо с минимални температури между минус 4 и 1 градус, в София около минус 3 градуса. Максималните температури ще са между 6-11 градуса, в София около 8 градуса. Атмосферното налягане ще продължи да се понижава и ще стане близко до средното. Над планините ще бъде слънчево. Вятърът ще е слаб до умерен. Ще се затопли и максималните температури на 1200 м ще бъдат около 8 градуса, на 2000 м 3 градуса. Над Черноморието ще бъде предимно слънчево, на места с мъгли или ниска облачност. Ще се появи слаб южен вятър. Максималната температура ще е 5-6 градуса. Температурата на морската вода ще е 6-7 градуса, вълнението на морето - 1-2 бала.

Изгледи за

15 максимални **7°/13°**

16 максимални **5°/12°**

В четвъртък и петък времето ще се задържи предимно слънчево. Минималните температури ще са между минус 3 и минус 1 градуса, а максималните - между 5 и 13 градуса.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008" ЕООД**
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Станка Динева - 224; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.00 Денят започва Информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.15 Денят започва с Културна сутрешен блок
10.30 Здравето отблизо Здравно предаване
11.45 Малки истории /п/
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
13.00 Аванпост /100 години българско кино/ игрален филм/п/
15.15 Живот с Дерек тв филм /59 епизод/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.25 Малки истории /п/
16.35 Светиците тв филм /59 епизод/
17.20 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
17.30 Дързост и красота тв филм /3477 епизод/
17.55 Зелена светлина
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня с Димитър Цонев информационно предаване
19.15 Отворени досиета - за тоталитаризма от първо лице / Георги Заркин
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.50 Спортни новини
21.05 Страх да обичаш 12-сериен тв филм /Италия, 2013г./, 2 сезон, 1 епизод, режисьор Винченцо Терачано, в ролите: Тереза Ачербис, Джовани Анцалдо, Ерика Банки, Дарио Фиорика и др.
22.00 България от край до край / 1 епизод/
22.30 По света и у нас
22.55 Зелена светлина
23.00 Инспекторът и нощта 90 години от рождението на Георги Калоянчев /100 години българско кино/ игрален филм /България, 1963г./
00.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
00.40 Денят започва с Култура /п/
01.55 Здравето отблизо /п/
02.55 Референдум /п/

bTV

06.30 „Тази сутрин"- информационно предаване с водещи Антон Хекимян и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави" /п./ - вечерно токшоу
13.30 „Тайните на времето"- сериал
15.30 „Светлината на моя живот" - сериал
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице"- публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Опасни улици" - сериал
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Милост" - сериал, еп.40
21.30 ПРЕМИЕРА: „Бялата кралица" - сериал, еп. 4
22.30 „Шоуто на Слави" - вечерно токшоу
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Под наблюдение" - сериал, с. 2, еп.12
01.00 „Али Макбийл" - сериал, с. 3, еп.7
02.00 „Преди обед" /п./ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
04.00 bTV Новините /п./
04.30 „Светлината на моя живот"/ п./- сериал

NOVA

06.20 „Здравей, България" - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе" - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 „Огнено сърце" - сериен филм
13.30 „Моята карма" - сериен филм
14.30 „Момичето, което обичах" - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.30 „Малката булка" - сериен филм
18.00 „Сделка или не" - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Подли камериерки" - сериен филм
21.00 „Специално разузнаване" - сериен филм
22.00 „Господари на ефира" - забавно предаване
22.30 „Тайнствени афери" - сериен филм, 3 сезон
23.30 Новините на Нова
00.00 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ
01.00 „Будни цяла нощ" - сериен филм
02.00 „На кафе" - предаване на НТВ /п/
03.30 „Ангелският остров" - сериен филм
04.30 „Долината на слънцето" - сериен филм /п/

1

08.00 Новини
08.15 Телеканал „Добро утро"
08.40 „Контролна покупка"
09.05 „Живей здраво!"
10.05 „Модна присъда"
11.00 Новини
11.20 Сериал: „Мажор"
13.25 „Времето ще покаже"
14.00 Новини
14.15 „Времето ще покаже" (продължение)
15.05 „Мъжко / Женско"
15.55 „Насаме с всички"
17.00 Вечерни новини
18.00 „Хайде да се оженим"
19.00 „Нека говорят"
20.00 Време
20.35 Сериал: „Мажор"
22.30 „Вечерният Ургант"
23.05 „Политика"
00.00 Нощни новини
00.15 Игрален филм
01.05 „Хайде да се оженим"
02.00 „Модна присъда"
02.55 „Живей здраво!"
04.00 Новини
04.05 „Насаме с всички"

ОВЕН

Днес ще вземете решения от значение за живота ви. Запазете мисълта и идеите си свежи, не се поддавайте на моментни настроения.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Прагматично ще насочите вниманието си към полезните и несвършени неща. Работете усилено и за физическата си форма.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Повечето от вас ще предпочетат почивката пред всичко останало. Но ще има и такива, за които бизнесът ще се окаже по-важен.

22 май - 21 юни

РАК

Ще се запознаете с идеите на човек от вашите среди и заедно ще планирате общи действия. Други ще ги занимават лични проблеми.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Днес се опитайте да решите най-неотложните въпроси, свързани с интимната ви половинка. Положението ви изглежда наистина стабилно.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Днес вероятно ще мечтаете за романтични изживявания. Може би мнозина от вас ще имат шанс да увеличат броя на своите приятели.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Времето и доброто ви настроение ще ви подтикнат към пътуване или излет сред природата. С идеите си ще привлечете и други приятели.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ще търсите близостта на любимите си хора. Споделете с тях всичко, което ви вълнува. С тяхна помощ ще овладеете притесненията си.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Постепенно навлизате в добра форма и желанието ви за промяна се засилва. Това ви подтиква да насочите правилно енергията си.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Няма да ви липсват възможности за развитие на потенциала, просто трябва да се мобилизирате и да действате много енергично.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

С внимание ще се отнесете към нуждите на близките си и ще ги зарадвате с грижите си. Като отговор на това ще получите добра закрила.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Говорете за намеренията си, ако търсите добри взаимоотношения с околните. Ясно изразени, те ще ви спестят доста тревоги.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

ЦЕЦА СЕ ЗАВРЪЩА ЗА МЕГАКОНЦЕРТ

СРЯДА 14 ЯНУАРИ 2015

Масов поход до Черни връх

Събитието по случай 152 години от рождението на Алеко Константинов обединява туризъм и история

120 години след изкачването на Черни връх от големия български творец Алеко Константинов и поставянето на началото на организирания туризъм в България на 17 януари екипът на "Българска история" организира масово изкачване. Събитието ще се проведе за втори път по случай 152 години от рождението на писателя.

Идеята на организаторите е изкачването да се превърне в традиция, целяща да обедини любителите на туризма в България около историческите ценности и знания, които може да бъдат придобити в условията на отдих и опознаване на природните блага на страната.

И тази година сборният пункт, откъдето всички желаещи да се включат ще започнат заедно изкачването, е последната спирка на автобус 93 - "Лифт Драгалевци". Тъй като началният час е 8, тези, които ще използват автобуса, за да се придвижат до сборния пункт, може да бъдат в 7,20 ч. на автостанция "Хладилника", където заедно с част от екипа на "Българска история" организирано ще пътуват с градския транспорт до спирка "Лифт Драгалевци". Първият автобус ще тръгне в 7,30, а вторият - в 7,50. Продължителността на прехода е 4-5 часа в едната посока. Участниците ще имат възможност да изберат дали да използват лифт на качване или слизане, като предварително е ясно, че главната група ще се предвижва пеш по време на изкачването и ще използва лифта на слизане.

Според прогнозата за времето условията ще са относително благоприятни, предвид зимния сезон. Въпреки това организаторите отправят призив никой да не подценява планината и опасностите, които тя крие, и всички, решили да вземат участие, да предвидят удобно и топло облекло.

Над 250 души се включиха през 2014 г. в изкачването на Черни връх в памет на Щастливеца. Екипът на "Българска история" призовава всички любители на планината и историята да се присъединят към авантюристичната инициатива, целяща да обедини много хора в името на великия писател.

Вицове

Пешо се прибира от училище:
- Мамо, татко, мисля, че няма да е здравословно да ми проверите бележника...
Отварят и гледат... три шестици! Всички припадат.
- Казах ви, че няма да е здравословно!

ЧРД

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ, юрист, член на КЗК
АСЕН ДРАГНЕВ, композитор
АТАНАСКА ТЕНЕВА, политик и педагог
ВЕСЕЛИН КАЛАНОВСКИ, актьор
ВЕСЕЛИН КОЙЧЕВ, джаз музикант, китарист
ГЕОРГИ ДИМИТРОВ-ДЖЕКИ, легендарен футболен защитник
Доц. д-р ЛИЛЯНА КАНЕВА, историк, член на съвета на Института по социална интеграция
МИТКО ДИНЕВ, поет, бизнесмен
МИТКО МАРКОВ, актьор

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

14

Св. преподобни отци, избити в Синай и Раита, Египет. Св. Нина, просветителка на Грузия

Отшелници, живеещи в строго подвижничество, били нападнати от сарацинско племе, което в Синайския манастир избило всичките 40 монаси. Между загиналите иноци имало бележити подвижници, които проявили удивително мъжество и величаво християнско спокойствие при нападението на тази развилняла се орда, която напразно изтезавала Божиите люде, за да узнае къде са скрили несъществуващите богатства.

РУМЪНЕЦА И ЕНЧЕВ СА НА СТРОГА ДИЕТА

Хранителен режим под контрола на популярен диетолог и фитнес програма с присъствието на реномирани инструктори са новото предизвикателство за двамата рапъри, които съвсем скоро ще демонстрират пълна промяна. За спортната форма на шоументе допринася и усиленият основен ремонт на нощния им клуб в Бургас, който ще открият в края на месеца. Диетите на Румънеца и Енчев са съставени от д-р Енджи Касабие (на снимката), която контролира линията на доста български звезди. Докато спазват здравословно меню, рапърите ходят редовно на фитнес и всеки си има индивидуална програма. Румънеца и Енчев са си поставили за цел след известно време всички да възкликват по тях "Виж т`ва тяло", както самите те пеят в едноименното си парче.

Най-секси филми са събрани в класация

Шарън Стоун в "Първичен инстинкт"

Лентата "Първичен инстинкт" с Шарън Стоун и Майкъл Дъглас е начело в класацията за еротични филми, изготвена след допитване на фирмата за сексиграчки "Лав хъни", пише в. "Дейли стар".

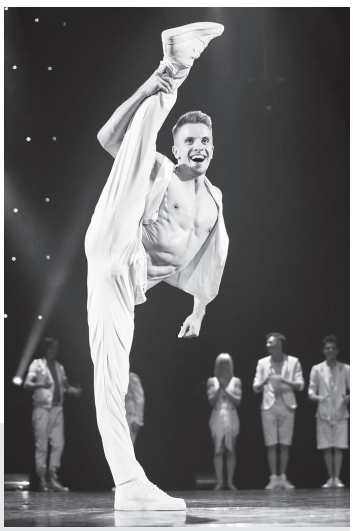
В анкетата са участвали 1000 души. Те класирали на второ място лентата "Девет седмици и половина" с Мики Рурк и Ким Бейсинджър. Следва филмът "Широко затворени очи" с Том Круз и Никол Кидман. Челната петица на най-секси филми на всички времена се допълва от "Опасни връзки" и "Последно танго в Париж".

Средно 227 „харесвания" имат потребителите във фейсбук

Британски учени установили, че само от "харесванията" (натискането на бутона like) във фейсбук, които средно за потребител са около 227, може да се стигне до детайлно разкриване на личността на човек. За да направят този извод, специалистите наблюдавали 86 220 доброволци в социалната мрежа. Участниците в проучването попълнили въпросник за чертите на техните характери и дали достъп до "харесванията" им. Авторите на изследването сравнили резултатите, разпитвайки по един приятел на 17 622 анкетирани и по един роднина на 14 410 други.

Експертите предупреждават, че с развитието на технологиите все по-трудно ще може човек да запазва личността си и интимния живот. Оказва се, че с достатъчен брой "харесвания", които да анализират, някои специализирани компютърни програми са по-добри в опознаването на хора и определяне на истинските черти на характера им, отколкото имат възможност да го направят близки и приятели. Единствено партньорът на даден човек може да съперничи в това отношение с умната машина, обясняват авторите на експеримента от университета в Кеймбридж, Великобритания, и Станфорд, Калифорния.

Публиката танцува любов заедно с балет „Тодес"

По време на спектаклите "Танцуваме любов" на световноизвестния руски балет "Тодес" в шоуто ще участва и публиката в залата. Прочутата трупа ще представи новата си програма на 1 февруари в София, а ден по-късно ще гостува във Велико Търново. Избран от балета зрител ще има уникалния шанс след представлението да си направи селфи с част от танцьорите. Билети по 30-60 лв. се разпространяват в мрежата на Ивентим. По изискване на диетолога на "Тодес" менюто за гостуването у нас включва биопродукти - българско кисело мляко, плодове и зеленчуци, изцяло съобразени със строгия хранителен режим на трупата. "Танцуваме любов" е спектакъл за любовта на сцената и извън нея, разкриха организаторите на концерта. По покана на Degris Events "Тодес" гастролира в България за 12-и път. Името на новата програма не е случайно. За 28 години от съществуването на балета любовта е с постоянно присъствие не само на сцената, но и извън нея. С течението на годините в колектива на балет "Тодес" има влюбени двойки, сплотени семейства, както и романтични връзки с драматичен край. Личните отношения обаче не рефлектират върху професионалните. Искрено, за първи път, участниците от трупата "разголват" преживените си емоции пред зрителите, показвайки най-откровеното си танцово преживяване. "Тодес" дава уникалната възможност да се надникне в задкулисния живот на най-популярния балет в Русия, който вече 28 години жъне успех по света. Основателката на трупата - гениалната балетмайсторка Алла Духова - открива в Москва първия собствен театър "Тодес".

Безвременно погинала младост...

Иван Загубански - първата жертва, която българският пролетариат поднесе пред олтара на международния социализъм

Д-р Богомил КОЛЕВ

Има хора, чиито живот е свързан със съзнателно, целенасочено, пълно себеотрицание и готовност за саможертва. Такъв човек е и позабравеният Иван Загубански. Той е роден в Сопот, в многочленното и бедно семейство на Георги Кирков Слепов през 1877 г., годината в която започва Руско-турската освободителна война. Слепов и жена му Ана имали 6 деца - четирима синове и две дъщери. Наред с полската работа върху малкото собствена земя бащата се занимавал и с преносна търговия. Прогимназиалното си образование Иван завършва в родния си град. Поради тежкото материално положение на семейството в началото той, заедно с баща си, работи като наемен работник в Сопот и Карлово, а по-късно е принуден да постъпи в Българската дунавска флотска школа, където едновременно дружбата му със социалисти, с които често се събирали и то по време, когато "у нас не се беше вродила комуната". Иван Загубански се запознава с "Манифеста" и с "Що е социализъм и има ли той почва у нас" на Д. Благоев. Поради недоволство във флота Иван Загубански, заедно със социалиста Никола Василев, достигат с бягство до Одеса. Тук Загубански се свързва с Владимир Кисимов, първия български морски офицер-русофил, бивш командир на кораба "Крум" и участник в Русенския бунт, емигрирал като осъден в Одеса. След като се връща в България, той получава тримесечна присъда, излежава я и отново напуска школата, като се отдава на учителска и агитационна работа в Дуранкулак още през есента на 1895 г. По-късно отваря кафене, което на практика превръща в читалище. Не след дълго по негово предложение се създават читалища и библиотеки към тях и в други села. Загубански става организатор на театрална група, която с успех поставя в района "Иванко", "Хъшове", "Ботев преминава Дунава" и др. пиеси. С финансовите средства закупува нови книги. Става активен агитатор и пропагандатор на социалистическата литература.

Разпространява „Работнически вестник"

издаван от БРСДП, списание "Ново време", "Книжки за народа" издавани от Георги Бакалов, "Библиотека по научен социализъм" и др. С високата си култура и начетеност той спечелва доверието на хората. На сядянки, под формата на непринуден разговор, подтиква към желанието за по-добър живот, призовава към борба, агитира родителите да изучат децата си. Цялата тази активна неуморна и целенасочена дейност той извършва, когато БРСДП още не е пристъпила към изграждането на свои кадри в селата и не е изяснила своята линия за съюзника, т.е за отношението на работническата класа към селячеството.

Иван Загубански взема активно участие в подготовката на бунта в Дуранкулак и цялата околност на Балчик на 1 юни 1900 г. След потушаването на бунта той се премества да живее във Варна при своя племенник Георги Вълчев. Работи като железарски работник, работник по параходите и в печатница. Като печатар се свързва с Георги Бакалов, който използва Загубански за пренасяне на нелегална литература в Русия. За период от три месеца като куриер той осъществява пет курса до Одеса, където пренася и предава пратки от по 50-60 килограма чрез куфари с двойни дъна напълнени с хиляди броеве на всички нелегални издания на вестник "Искра" издаван в Мюнхен. Цялата тази опасна дейност той изпълнявал съвсем сам. Достига се до провал. На 1 декември 1901 г. е арестуван на мястото на явката, където съгласно източници в куфарите са намерени 1273 материала: Стотици броеве на "Искра", брошури в защита на руски работници, прокламации и др. При разпитите Загубански се държи достойно и не издава нищо и никого. Без следствие и без процес, той прекарва около

две години из затворите на Одеса и Самара

Затворническият период е свързан с няколко гладни стачки, опити за бягство, напразни писма до прокурора и министъра на правосъдието и чести посещения в карцера.

БРСДП взема активно участие в проведената акция за защита на Иван Загубаски. На 19 септември 1902 г. "Работнически вестник" открива подписка за събиране на помощи за Иван Загубански, която трае до 7 февруари 1903 г. Отзовават се 184 участници, между които са Георги Георгиев, Георги Кирков и Димитър Благоев. В подписката е записано: "На бившия частен учител в село Гийорман, близо до село Шабла, Ивану Загубанову, нашите симпатии, а на безчеловечния руски царизъм нашето презрение". На 20 октомври 1902 г. в Русе е организирано събрание-митинг на работниците социалисти, които гласуват освобождаването на незаконно задържания Иван Загубански. Реагират и в Русия. В началото на 1903 г. е публикуван протестен материал на руските работници в списание "Революционная Русия". В "Искра" са поместени много писма и съобщения в негова защита. В подкрепа на Загубански се обявяват и затворниците в Одеския затвор с обща гладна стачка. Тежките сурови условия в карцера и малтретирането се отразяват на здравето.

Туберкулозата бавно и сигурно го атакува

и отнема жизнените сили.

Заповедта за освобождаването на Иван Загубански е подписана на 9 юни 1903 г., но той е освободен месец по-късно. Пристигнал в България, най-напред го посреща полицията с разпити и арести. Това, наред с разклатеното му здраве, го принуждава да търси подходящо място за работа. След посещение на няколко добруджански села се отправя за София. Там се установява при сестра си, работи в една княжевска железарска работилница. Болестта го атакува силно и го сломява. Връща се в Сопот, където скоро, през 1903 г., е погребан. Личната си библиотека Иван Загубански завещава на близката си другарка от детството Теодора Тетевенска, учителка в съседно село. Между дарените книги, издадени в периода 1891-1900 г., са: "Що е социализъм и има ли той почва у нас?", "Осемнадесети Брумер на Луи Бонапарт", "Нищета на философията" на Маркс, "Животът като движение" на Георги Бакалов, "Карл Маркс - библиография и спомени" от Вилхелм Либкнехт, "Възпитание на характера" от Ал. Мартена, "Лъчите на поезията" - сборник съставен от Г. Бакалов, и др. Всички тези книги добре говорят за неговите идеали, убеждения и мироглед. Георги Бакалов пише за него: "Не познавам по-скромен работник от Загубански и в същото време тъй беззаветно предан на революционния социализъм. Той,

младият, още неживял пролетарий

стана жертва на руския деспотизъм и макар да бе ясно и за него, че животът му е покосен, нито една въздишка за безвременно погинала младост... Той криеше в себе си будния дух на революционер, който съзнателно отиваше към саможертва... Смъртта отнесе онова, което беше тленно у Загубански, но неговата памет не ще се загуби. Той е първата жертва, която българският пролетариат поднесе пред олтара на международния социализъм".

Иван Загубански е послужил като прототип на главния герой във филма "Първият куриер". Ролята във филма е изиграна от Стефан Данаилов.

Името на Иван Загубански ще остане в паметта на поколенията с делата си като един от първите социалисти във флота, пролетарски интернационалист, революционер и куриер на нелегална литература, родолюбец и борец за по-щастлив живот от края на XIX и началото на XX век.

Паметникът на Иван Загубански в Шабла

учи и отбива военната си служба

И точно тук се оформя неговият мироглед.

Съгласно източници военната част, в която служи, има пряко отношение към детронацията на княз Батенберг и към Русенския бунт през 1887 г. Един от съвипускниците на Загубански разказва за "чернокосия и мургав сопотлия, четял малки червени книжки" и за

Преди дни внезапно ни напусна нашият дългогодишен постоянен автор д-р Богомил Колев. Неговите публикации се отличаваха с познавателен характер, верен исторически поглед и точна оценка на дела и хора с днешна дата.

Скърбим заедно със семейството на д-р Колев!

ДУМА

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха ДЕСЕТ ГОДИНИ в скръб и самота без моя съпруг и другар

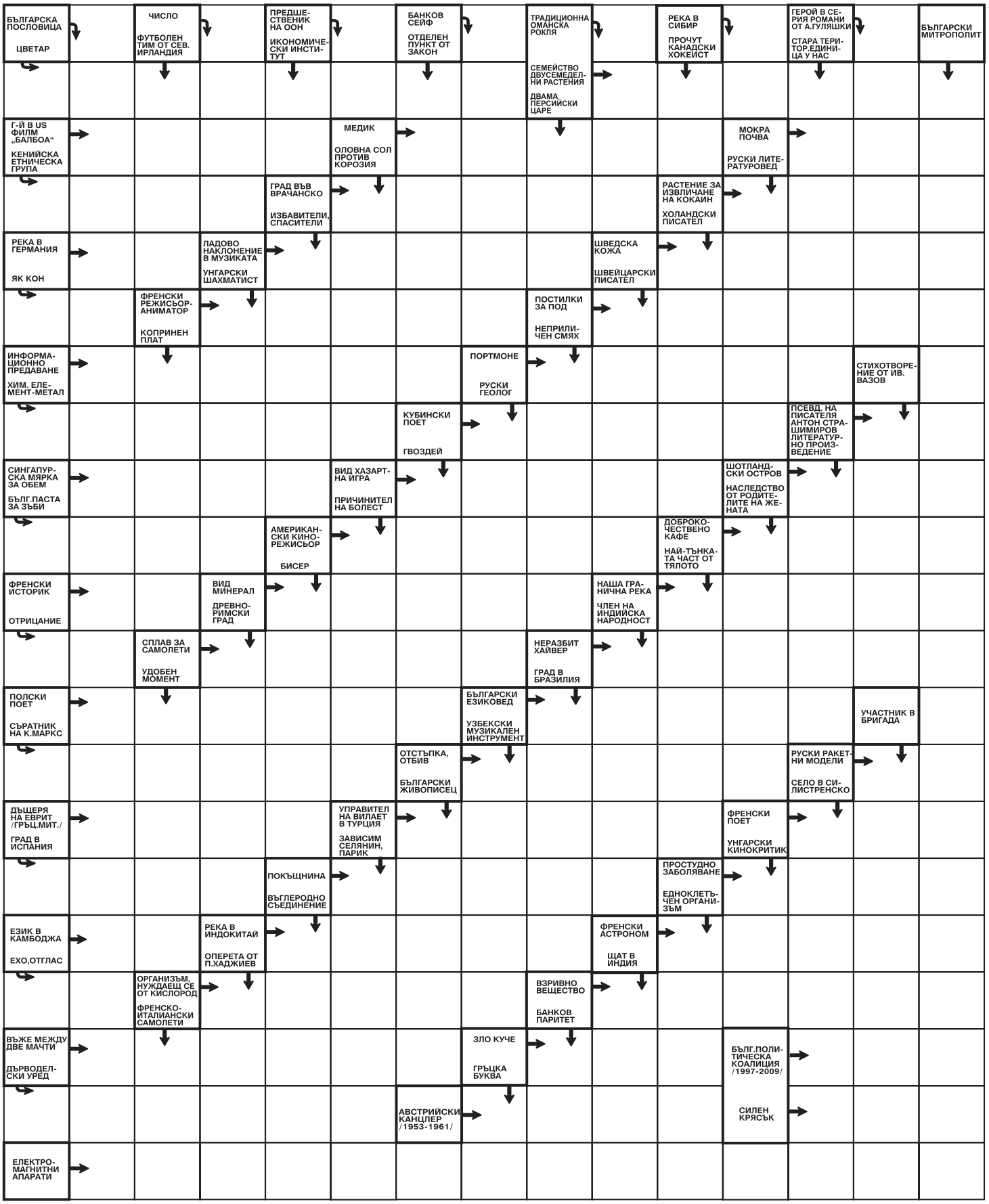
ст.н.сътрудник д.и.н.

ГЕОРГИ РАДЕВ

1921-2005 г.

Роден и израснал във Великата руска страна, той до последния си миг остана верен на социалистическия идеал. Ако всички бяха честни, скромни и верни на идеята си като него, сега България щеше да е друга!

ТАНЯ

РЕЧНИК: Абая, Аероб, Арагo, „Ардс“, Ателa, Видор, Гилен, Ендo, Кро, Мamkan, Найтов, Онда, Ремиз, Рибли, Се.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1.КОРОНА. 7.МОРКОВ. 13.ОКАРИНА. 14.ФАУРЕ. 15.НАПАСТ. 16.ДОСПАТ. 17.ОПИС. 18.ИНЕРИ. 20.ВИД. 21.АГЕНТ. 22.СИР. 24.ВРЕДИ. 25.МЪКИ. 26.ЛЕГИОН. 29.СЛОВАН. 31. ОТКОС. 32.ПОЕТЕСА. 33.ВЕСЛАР. 34.ВРАТАР.
ОТВЕСНО: 1.КОНОВАЛОВ. 2.ОКАПИ. 3.РАПИД. 4.ОРАС. 5.НИС. 6.АНТИГЕН. 8.ОФОРТ. 9.РАСИ. 10.КУП. 11.ОРА. 12.ВЕТЕРИНАР. 16.ДЕНИСОВ. 19.НЕД. 21.АРОСА. 22.СЪВЕТ. 23.ИКАСА. 24. ВИОЛ. 25.МОТА. 27.ЕТЕ. 28.ГКС. 30.ЛЕР.

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ПОЛКОВНИК - КА - КАИСА - АЛОЕ - СКАТ - УСТА - ОГА - ЯК - РА - ЛОЛ - ОР - АРИ - ЛАМПА - ДИЗ - КЛОУНИ - КРАЛ - ЕНОТ - АДЕ - МЕСО - ЯНА - ТОВАР.
ОТВЕСНО: БОКЛУК - АКРАН - ЛАОС - МЛАДА - АТ - ЕТРОПОЛЕ - ОК - ААРАУ - КВАС - НЕМО - НИКОЛА ДИНЕВ - ТИСА ГОРИ - ОСА - КАТАЛИЗАТОР.

СЪГЛАСНО СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ШАРЛ - ЛЕНТА - ЛЕО - КАНУ - НОРМА - СЕНО - ЕАК - СТРАНДЖА - ДЕУ - ГИД - КАНАВА - АКЕ - ИЛ - СОМ - СТРУНИ - ИНИ - ПЯСТ - ОК - ИСК - ВТУ - МА - ТАБАКЕРИ - ГЕРАНИ - АКТ - РЕЛЕ - СТАЯ.
ОТВЕСНО: БАЛАСТРА- ТОСТЕР - РЕНЕР - НАР - КАРЕ - КЛОУНАДА - УП - БАЛ - ОНЕВИНЯВАНЕ - КЛЕН - ДУАЛИСТКИ - ЕНО - ТУЕ - АНДРЕ АГАСИ - РАТ - ТОМА - ИКОНОМИКА - ТА - АКАДЕМИКА - ТЯ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Пиронкова на 1/4-финал в Сидни

Пловдивчанката вече с 13 поредни победи в турнира

Цветана Пиронкова (№67 в света) се класира на 1/4-финал на турнира "Апия Интернешънъл" в Сидни ($731 000). В мач от II кръг на основната схема първата ни ракета продължи победния си ход, след като Медисън Кийс (САЩ, №33) се отказа поради контузия. Тийнейджърката, която след месец ще стане на 20 години, но е №4 на САЩ, спечели първия сет с 6:4, но във втория губеше с 1:4, преди да преустанови съпротивата. Причината е травма в дясното рамо и тя предпочете да не я задълбочи преди Откритото първенство на Австралия. За 27-годишната пловдивчанка това бе 5-а поредна победа в австралийския град, след като тръгна от квалификациите, и общо 13-а. Миналата година Цвети изигра 7 мача в Сидни и се окичи с единствената си WTA титла досега в кариерата. С победата над Кийс нашенката заслужи $19 050 от наградния фонд и 125 т. за ранглистата, с които в понеделник ще се изкачи с близо 8 позиции до №59. За място на 1/2-финал Пиронкова ще играе с Барбора Захлавова Стрицова (Чех, №25), която изхвърли любимката на домакините Саманта Стосър (№20) със 7:6 (1), 6:2. Срещата е днес след 8.00 часа.

Стрицова и Пиронкова са разменили досега по една победа в мачовете по между си. През 2011 г. в Париж чехкинята печели със 7:6 (5), 6:3, а 2 години по-късно на "Уимбълдън" Цвети си отмъсти със 7:5, 6:3.

Двубоят между Пиронкова и Кийс започна със сериозно предимство за сервиращите, които рядко губеха повече от точка в собствените си подавания. Резултатът вървеше гейм за гейм, но при 5:4, американката достигна до първа възможност за пробив при това с цената на сетбол и моментално се възползва от нея, за да поведе за 32 мин.

Цвети отвърна на удара в началото на 2-рата част, когато още в първия гейм достигна до няколко брейкбола, възползва се от втория и набързо поведе с 1:0. Пробивът бе затвърден с бърз сервис гейм на 15, но българката нямаше намерение да спира дотук, отново притисна противничката си от ретур и след още един брейк вече имаше предимство от 3:0. В този момент първата ни ракета допусна лек спад в играта си и позволи на 19-годишната американка да реализира моментален рибрейк, но фестивалът на пробивите далеч не бе свършил. Още в следващия гейм миналогодишната шампионка направи петия пробив в последните 6 гейма, за да поведе с 4:1, а Кийс реши да прекрати участието си поради контузията.

Водачката в основната схема Симона Халеп (Рум, №3 в света) също напусна турнира, след като травма я спря от мача с Каролина Плишкова (Чех, №22).

Снимки БГНЕС

Стюарди подсушават централния корт "Кен Розуел Арена" на комплекса в Мелбърн, където се играят срещите от турнира "Апиа Интернешънъл" след дъжда, прекъснал мача от II кръг между Петра Квитова и Шуай Пен, спечелен от чехкинята с 6:1, 7:5

ПЪРВА ЗАГУБА НА АОИЯМА

Даниел Иванов-Аоияма претърпя първи неуспех в Токио, след като загуби от 21-годишния талант Ичиноджо в третия ден на турнира по сумо "Хацу башьо" в токийския дворец "Кокугикан". 195-килограмовият борец от Елхово бе избутан от дохиото с "йорикири" от младия монголски гигант, който тежи 202 кг. Днес съперник на "Синята планина" ще бъде японецът Такаясу, срещу когото Даниел има актив 6-4 в преките двубои. Монголските "Йокодзуни" Хакухо и Харумафуджи още не познават вкуса на поражението, а третият "Велик шампион" Какурю има 1 загуба.

МЕРСИН ПЛАТИ 660 000 ЕВРО ЗА ДЕЛЕВ, ОТ ЦСКА МЪЛЧАТ

Мерсин е изплатил всички задължения, които имаше към ЦСКА по трансфера на Спас Делев, обяви президентът на клуба Али Караманлъ. Турците бяха заплашени от ФИФА с глоба и отнемане на точки, тъй като дължаха на "армейците" трансферна сума от 660 000 евро. Освен това настоящият клуб на Ники Михайлов трябваше да преведе неустойки на обща стойност 21 000 евро в сметката в БФС. Заради задължението Мерсин беше заплашен с отнемането на общо 9 т. "Нашият клуб е направил всички необходими плащания по 2-те точки. Вече няма никакви дела срещу нас във ФИФА и изчезна опасността да ни бъдат отнети точки", заяви Караманлъ.

Мерсин привлече Делев в началото на 2012 г., а половин година по-късно българинът прекрати договора си заради неизплатени заплати. В същия сезон отборът изпадна от Суперлигата и изкара една година във втора дивизия, преди през тази година да се върне в елита. От Борисовата градина обаче засега не обявяват дали са получили парите. Сумата е жизненоважна за издръжката на клуба.

От ЦСКА обявиха трансферите на черногорец и латвиец. На "Армията" акостираха нападателят Стефан Николич и вратарят Максим Уваренко. И двамата футболисти са на лагер с "армейците" в Сиде, Турция, а договорите им са за по година и половина.

Стражът идва от Вентспилс, където се състезава от 2012 г. и има записани 75 мача за латвийския гранд. Николич пък е играл за последно в корейския Инчеон. Черногорецът има престой и в Стяуа (Рум) през сезон 2011/2012 г. Той има мачове и за юношеския, и младежкия отбор на родината си. С привличането на Николич ЦСКА ще може да избира между 4-ма футболисти в атака заедно с Иван Стоянов, Орелиен Жоаким и Серджиу Буш,.

МАРЕШКИ ПРЕД ЗАВРЪЩАНЕ В ЛОКО ПД

Веселин Марешки е пред завръщане в Локо Пд. Аптекарският бос се оказа прокламираният преди дни евентуален нов собственик на "смърфовете". Той бе спонсор на клуба през сезон 2012/2013, но напусна след сезона. Сега отново е поканен от настоящите шефове да спаси изпадналия във финансова криза пловдивски клуб. Марешки бе много непопулярен сред по-крайните фенове на "смърфовете". Той имаше ангажимент към клуба, след като събори и обеща да построи трибуна "Бесика", но и до днес тя не е факт.

Томи Юрич вкарва от воле покрай плонжиралия Джабер ал Овайси за крайното 4:0 за Австралия срещу Оман в мач в Сидни от II кръг на група А в турнира за Купата на Азия. В другия мач от групата Южна Корея надви с 1:0 Кувейт и така победителите предсрочно си осигуриха участие на 1/4-финалите

гледайте

ФУТБОЛ

ПО НОВА СПОРТ
21.55 Ипсуич - Саутхемптън
ПО ЕВРОСПОРТ 2
9.00 КНДР - Саудитска Арабия
11.00 Китай - Узбекистан
ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
18.00 Рилски спортист - Левски
ПО ЕВРОСПОРТ 2
19.00 Локомотив Кубан - Валенсия
21.00 Бамберг - Байерн
ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
10.30 "Фаст 4" (Надал - Вердаско)
БИАТЛОН
15.15 СК в Руполдинг
20.55 Рали "Дакар"
СНУКЪР
21.00 "Мастърс"

кратки

Намериха част от първата световна купа

Открити са фрагменти от оригиналния първи трофей от световното първенство по футбол, които ще бъдат изложени в Музея на ФИФА. Остатък от прочутата статуетка "Жул Риме" е намерен от работник миналия месец в склад в щаба на ФИФА в Цюрих. "Това е все едно да открием египетска мумия", каза директорът на музея Давид Осей. На статуетката са изписани имената на шампионите от първите 4 световни първенства - Уругвай и Италия, които печелят титлата по 2 пъти в периода 1930-1950 г. Музеят на футбола, в който ще бъде изложен експонатът, ще бъде открит през март 2016 г. в Цюрих.

5-кратната носителка на "Златната топка" Марта позира с италианската легенда Алекс дел Пиеро и бившия селекционер на Швейцария Коби Кюн пред Световната купа по футбол в Музея на ФИФА, който ще бъде открит през 2016 г.

Откриха граната в дома на Ибрахимович

В Швеция откриха граната в дома на суперзвездата на ПСЖ Златан Ибрахимович. Адската машина е била поставена на видимо място, което кара полицията да смята, че целта е сплашване. Футболистът няма врагове на терена, но преди дни ядоса природозащитници, след като застреля 500-килограмов лос.

Георги Младенов пое италианци

Георги Младенов пое италианския Римини. Селекционерът на националния ни отбор по баскетбол замени в третодивизионния тим Ренцо Гали. Досега Младенов беше консултант на треньорите в тима. Дебютът му ще бъде в събота при гостуването на Каляри. Римини е 12-и в класирането с 3 успеха и 10 загуби.

www.duma.bg

Мерсин се разплатили за Делев, от ЦСКА си траят

Стр. 23

Роналдо е №1 за 3-ти път

Португалецът изпревари убедително подгласниците си Меси и Нойер, германци окупираха другите най-престижни класации за 2014 година

Кристиано Роналдо получава третата си "Златна топка на ФИФА", съпроводен от сина си Кристиано-младши

Звездата на Реал М и най-скъп футболист в света Кристиано Роналдо спечели за трети път „Златната топка". Той изпревари съперниците си със значителна преднина. Португалецът събра 37,66% от гласовете, оставяйки зад себе си Лео Меси (15,76%) и Мануел Нойер (15,72%). В анкетата взеха участие 181 селекционери на национални отбори, 182 капитани и 181 журналисти. От 1956 г. до 1994 г., когато "Златната топка" получи Христо Стоичков, трофеят бе за най-добрия футболист в Европа. През 1995 г. регламентът бе променен за най-добър футболист, играещ в Европа, а през 2010 г. бяха обединени анкетите на "Франс Футбол" и ФИФА и наградата определя най-добрия футболист в света.

При награждаването в "Конгресхаус" в Цюрих победителят в допитването на ФИФА и "Франс Футбол" Кристиано Роналдо изненада и уплаши феновете с вик в края на изказването си. "Искам да благодаря на всички, които гласуваха за мен. Специално благодаря на моите съотборници и на президента на Реал Мадрид. Годината беше незабравима. Да спечеля този трофей е нещо уникално. Ще продължа да работя по същия начин, както го правех до момента, опитвайки се да продължавам да печеля титли и други трофеи за моя син и моя баща, който ме гледа там отгоре. Винаги съм искал да бъда един от най-великите играчи в света, а това изисква много усилия", заяви Роналдо, след което извика.

КР7, какъвто е търговският знак на промотираната от него марка мъжко бельо, пристигна в Цюрих с частен самолет и цялото си семейство и излезе на сцената заедно с малкия си син Кристиано-младши.

Победителят в анкетата като капитан на Португалия гласува за 3-ма свои съотборници в Реал М: 1. Серхио Рамос 2. Гарет Бейл 3. Карим Бензема.

Аржентинецът Лионел Меси, единственият четирикратен победител в анкетите досега, като капитан на Аржентина е направил в личния си вот микс от сънародници и съотборници в Барселона: 1. Анхел ди Мария (Реал М/ Манчестър Юнайтед) 2. Андрес Иниеста (Испания, Барселона) 3. Хавиер Масчерано. (Аржентина, Барселона).

„Това, което Кристиано Роналдо направи през 2014 г., е наистина впечатляващо. Той имаше невероятна година", призна Меси. "Всеки сезон и двамата имаме еднакви цели. Искаме да спечелим всеки турнир, в който участваме. Тежко е, но се борим. Сега ме чака участие на Копа Америка с националния отбор. Според мен Аржентина ще се представи по-силно, отколкото на Мондиала в Бразилия през миналото лято. Световното беше позитивно, с изключение на финала", заяви Меси в Цюрих.

Клубът му Барселона също поздрави голмайстора на Реал (Мадрид) Кристиано Роналдо за втората поредна спечелена „Златна топка" на ФИФА. Каталунците поздравиха победителя чрез профила си в туитър, а същото направи и президентът на клуба Хосеп Мария Бартомеу, който обаче не пропусна да спомене, че Меси си остава №1. "Поздравявам носителя на "Златната топка", но за запалянковците на Барселона Лео винаги ще бъде №1", написа Бартомеу.

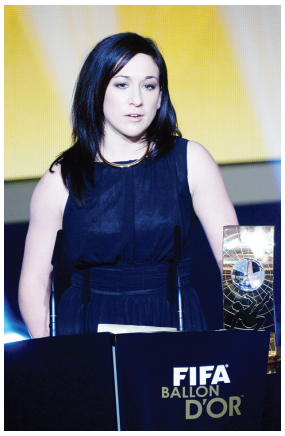
Тиери Анри, Роналдиньо, Гарет Бейл, Тони Кроос, Рио Фърдинанд, Гари Линекер, Манчестър Юнайтед и др. също поздравиха победителя.

Президентът на Реал (Мадрид) Флорентино Перес обяви, че голямата звезда на клуба Кристиано Роналдо иска да спечели и за четвърти път „Златната топка".

"Роналдо иска да подобри всички рекорди. Много е амбициозен. Но както той сам казва - най-важен е отборът. Реал е лидер в Испания и дава надежди и мечти на хората. Индивидуалните награди са резултат на добрата отборна работа", заяви Перес след церемонията.

Останалият последен между номинираните Мануел Нойер пък призна, че не е вярвал в победата си. Германецът се нареди трети в допитването на ФИФА и "Франс Футбол". "Целият ден ми е една печалба. Ще се завърна у дома с усмивка. Не чувствах напрежение и дори не си бях подготвил реч. Нямаше да знам какво да кажа, ако ме бяха посочили като победител. Кристиано Роналдо и Лионел Меси оставиха своя отпечатък в световния футбол през изминалата година. Като си вратар, е по-трудно да направиш това. Ако даден фен не е гледал някой мач, първото нещо, което ще попита, е кой е вкарал головете за крайния резултат, а не колко удари е отразил вратарят. Не мисля, че това ще се промени. Все пак беше една специална вечер, тъй като доста играчи от Германия спечелиха индивидуални награди в отделните категории, което е лична победа. Това да съм сред първите трима най-добри футболисти е постижение не само за мен, но и за всички вратари по света", заяви вратарят на световния шампион Германия и Байерн М.

"ФИФА трябва да връчва две "Златни топки" - една на Лионел Меси или Кристиано Роналдо и втора на най-добрия футболист сред останалите играчи. Меси и Роналдо са играчи от различен тип, но без съмнение са най-добрите в света. ФИФА трябва да дава две топки - една на някой от тях и друга - за останалите играчи", заяви пък Анхел Ди Мария.

Германката Надин Кеслер произнася традиционно слово, след като получи наградата на ФИФА за Футболистка на 2014 г.

КАК ГЛАСУВАХА В АНКЕТАТА:

Бившият селекционер на България Любослав Пенев: 1. Роналдо 2. Нойер 3. Тони Кроос

Капитанът Ивелин Попов: 1. Роналдо 2. Ибрахимович 3. Мюлер

Журналистът Михаил Савов (сътрудник на "Франс Футбол"): 1. Нойер 2. Робен 3. Анхел ди Мария

Златан Ибрахимович (Швеция): 1. Меси 2. Нойер 3. Роналдо

Уейн Руни (Англия): 1. Роналдо 2. Крос 3. Бейл

СТОИЧКОВ ОТРЕЧЕ ПОРТУГАЛЕЦА

Легендата Христо Стоичков даде мнението си пред испанското радио Cadena SER за съперничеството между Лионел Меси и Кристиано Роналдо. Португалецът спечели за трети път "Златната топка", а аржентинецът единствен има 4 отличия. "Меси ще остане завинаги №1. Хората сравняват Меси с Марадона, Пеле и Кройф, а Роналдо е сравняван единствено с Меси", коментира легендата на Барселона и единственият българин, печелил досега "Златната топка" (през 1994 г., но само като най-добър в Европа, според регламента, който действаше до 2009 г.).

Всички се зачудиха защо португалецът не е на галата в Цюрих с любимата си - руския топмодел Ирина Шейк. Рускинята бе до него на церемонията през миналата година, но този път не украси награждаването с присъствието си. Всички останали футболисти бяха с половинките си, с изключение на Мануел Нойер, който очаквано бе сам, тъй като наскоро се разведе. Освен че не бе в залата, Шейк не подкрепи половинката си и в социалните мрежи и чрез медиите, както направи през миналата година с коментар "Не мога да съм по-горда!" Роналдо обаче пристигна в Цюрих с частен самолет и с цялото си семейство - сина си Кристиано младши, майка си Долорес дос Сантос Алваро и брат си Хуго.

Снимки БГНЕС

Президентът на ФИФА Сеп Блатер с най-добрите треньори за 2014 г. - германците Йоахим Льов (вляво) и Ралф Келерман (Волфсбург, жени)

ЛАУРЕАТИТЕ

Футболист на 2014 г. **Кристиано Роналдо** (Реал М и Португалия).

Призът за най-добра футболистка отиде при **Надин Кеслер** (Волфсбург и Германия).

Хамес Родригес е автор на най-красивия гол за изминалата година за фамозното си попадение срещу Уругвай по време на Световното първенство в Бразилия.

Наградата за феърплей бе връчена на **всички доброволци, взели участие в организирането на турнирите на ФИФА**.

Селекционерът на световния шампион Германия **Йоаким Льов** е най-добрият треньор за 2014 г. в мъжкия футбол. Треньор на годината в женския футбол е наставникът на еврошампиона Волсфбург **Ралф Келерман**.

Наградата на президента на ФИФА за цялостна дейност, свързана с футбола, получи японският спортен журналист **Хироши Кагава**, бивш футболист, отразявал 60 години футбола в Азия и световните първенства.

ИДЕАЛНИЯТ ОТБОР ЗА 2014 г.:

Мануел Нойер (Гер), Филип Лаам (Гер), Серхио Рамос (Исп), Давид Луис и Тиаго Силва (Браз); Анхел ди Мария (Арж), Андрес Иниеста (Исп), Тони Кроос (Гер); Лионел Меси (Арж), Кристиано Роналдо (Пор), Ариен Робен (Хол)

Вашето ТАКСИ Ви чака!

ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД

9 12 80

София, ул. "Житница" № 23

тел.: 02 855 60 12

факс: 02 855 50 04

e-mail: taxi_expres@abv.bg